

Warszawa, dnia 18 stycznia 2018 r.

Poz. 14

ZARZĄDZENIE

MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 17 stycznia 2018 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Karkonoskiego Parku Narodowego

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Karkonoskiego Parku Narodowego na lata 2018-2019.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które określa załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową, które określa załącznik nr 4 do zarządzenia;

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 96).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2249 i 2260, z 2017 r. poz. 60, 132, 1074, 1566 i 1595 oraz z 2018 r. poz. 10.

- 5) ustalenie miejsc udostępnianych w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych z podaniem maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, które określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER ŚRODOWISKA

Henryk Kowalczyk

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB
OGRANICZENIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące

L.p.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	<p>Erozja gleb, w szczególności dotyczy następujących przedmiotów ochrony²⁾:</p> <p>1) 6150 wysokogórskie murawy acydofilne (<i>Juncion trifidi</i>) i bezwapienne wyleżyska śnieżne (<i>Salicion herbaceae</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN³⁾: forma alpejska zespołu turzycy tęgiej i kostrzewy niskiej (<i>Cetrario–Festucetum supinae</i>), forma subalpejska zespołu turzycy tęgiej i kostrzewy niskiej (<i>Cetrario–Festucetum supinae</i>), zespół mietlicy skalnej (<i>Molinio caeruleae–Agrostitum rupestris</i>), wyleżyska śnieżne płonnika górskiego (<i>Polytrichetum sexangularis</i>), zespół wierzby zielnej (<i>Salicetum herbaceae</i>);</p> <p>2) 6430 ziołorośla górskie (<i>Adenostylin alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: ziołorośla miłosny górskiej (<i>Adenostyletum alliariae</i>), ziołorośla paprociowe wietlicy alpejskiej (<i>Athyrietum distentifolii</i>);</p> <p>3) 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio–Caricetea</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: zespół kwaśnej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utwardzanie nawierzchni szlaków turystycznych oraz dróg wewnętrznych. 2. Zabezpieczanie poboczy szlaków turystycznych i dróg wewnętrznych przed wydeptywaniem. 3. Budowa kładek na odcinkach szlaków przebiegających przez ekosystemy torfowiskowe. 4. Zabezpieczanie obszarów zorganizowanych terenów narciarskich przed erozją. 5. Wykonywanie zabudowy przeciwoerozyjnej rynien erozyjnych pochodzenia antropogenicznego w obszarze objętym ochroną czynną. 6. Utrzymywanie trwałości pokrywy roślinnej i jej funkcji wodochronnej. 7. Monitorowanie procesów erozyjnych na terenie KPN. 8. Edukacja ekologiczna osób odwiedzających KPN - przygotowanie odwiedzających do zrównoważonego korzystania z udostępnianych zasobów przyrodniczych.

	<p>młaki turzycowej (<i>Carici canescentis</i>–<i>Agrostietum</i>), zespół turzycy dzióbkowatej i torfowca kończystego (<i>Carici rostratae</i>–<i>Sphagnetum apiculati</i>), alpejski zespół turzycy pospolitej (<i>Caricetum fuscae subalpinum</i>), zespół płonnika pospolitego i trzęślicy modrej (<i>Polytricho communis</i>–<i>Molinietum caeruleae</i>), zespół situ cienkiego i torfowca kończystego (<i>Junco filiformis</i>–<i>Sphagnetum recurvi</i>), zespół wełnianki wąskolistnej i torfowca kończystego (<i>Sphagno recurvi</i>–<i>Eriophoretum angustifolium</i>);</p> <p>4) 9410 górskie bory świerkowe (<i>Piceion abietis</i>).</p>	
2	<p>Podatność drzewostanów KPN na zniekształcenia ich struktury gatunkowej i przestrzennej na skutek uszkodzenia przez czynniki abiotyczne i biotyczne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przebudowa gatunkowa i strukturalna drzewostanów. 2. Renaturalizacja ekosystemów leśnych. 3. Restytucja rzadkich i zagrożonych ekotypów drzew i krzewów. 4. Kontrola stanu sanitarnego lasu oraz spowalnianie procesów wielkopowierzchniowego zamierania antropogenicznych monokultur świerkowych wskutek rozwoju populacji kornikowatych, stopniowe wykonywanie na tych obszarach zabiegów przebudowy lasu. 5. Długookresowy monitoring ekosystemów leśnych.
3	<p>Presja zwierzyny płowej na ekosystemy leśne - uniemożliwianie odnawiania naturalnego i sztucznego wybranych gatunków drzew przez ich systematyczne zgryzanie, spałowanie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z sąsiadującymi nadleśnictwami, Marszałkiem Województwa Dolnośląskiego oraz Karkonoskim Parkiem Narodowym po stronie czeskiej w zakresie regulacji liczebności jelenia (<i>Cervus elaphus</i>), sarny (<i>Capreolus capreolus</i>) i dzika (<i>Sus scrofa</i>) na całym obszarze Karkonoszy i Gór Izerskich. 2. Wykonywanie ogrodzeń upraw leśnych, ograniczanie szkód metodami mechanicznymi. 3. Zakładanie na drzewka osłon indywidualnych. 4. Zabezpieczanie drzew i drzewek repelentami. 5. Odstrzały redukcyjne jeleni (<i>Cervus elaphus</i>) i dzików (<i>Sus scrofa</i>) na podstawie wyników monitoringu ich liczebności oraz wpływu na ekosystemy leśne, z uwzględnieniem liczebności dużych drapieżników oraz ich zapotrzebowania pokarmowego. 6. Stały monitoring zwierzyny płowej i dużych drapieżników na terenie KPN.
4	<p>1. Zanik rzadkich oraz zagrożonych gatunków zwierząt.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Restytucja i reintrodukcja rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt.

	<p>2. Ubytek naturalnych ostoi rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt - w szczególności dotyczy następujących przedmiotów ochrony²⁾:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) A072 – sokół wędrowny (<i>Falco peregrinus</i>); 2) A215 – puchacz (<i>Bubo bubo</i>), 3) A409 – cietrzew (<i>Lyrurus tetrix</i>); 4) 1361– ryś (<i>Lynx lynx</i>). 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Odbudowa biotopów w celu zapewnienia optymalnych warunków dla zagrożonych populacji zwierząt. 3. Monitoring liczebności rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt. 4. Wnioskowanie o objęcie strefą zakazów lotów statkami powietrznymi całego obszaru KPN. 5. Ustanowienie w zasadach udostępniania obszaru KPN zakazu użycia bezzałogowych statków powietrznych, z wyjątkiem zastosowań do badań naukowych, monitoringu przyrodniczego oraz edukacji ekologicznej. 6. Wyznaczanie stref ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt. 7. Wyznaczenie korytarzy ekologicznych oraz mateczników karkonoskiej przyrody (obszarów o ograniczonej antropopresji, zapewniających ochronę i rozwój populacji zagrożonych gatunków zwierząt). 8. Eliminacja nielegalnego wstępu na teren KPN, ograniczenie poruszania się po terenie KPN osób w porze nocnej oraz ustanowienie zakazu poruszania się po terenie KPN pojazdów w porze nocnej. 9. Zarządzanie udostępnianiem terenu KPN do celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych – wprowadzanie czasowych ograniczeń w zakresie obszarów, terminów oraz ilości osób dla ograniczenia oddziaływania antropogenicznego w okresach szczególnej wrażliwości (okres godów, rozrodu, opieki nad młodymi) 10. Edukacja ekologiczna osób odwiedzających KPN.
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachwianie równowagi liczebności populacji zwierząt mogące wpłynąć na wielkość i strukturę gatunkową zbiorowisk roślinnych. 2. Przegęszczenie populacji wybranych gatunków: jelen szlachetny (<i>Cervus elaphus</i>) dzik (<i>Sus scrofa</i>) skutkujące eliminacją rzadkich i chronionych gatunków roślin. <p>W szczególności dotyczą następujących przedmiotów ochrony²⁾:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 9110 – kwaśne buczyny (Luzulo–Fagetum); 2) 91DO – bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis</i>, <i>Vaccinio uliginosi Pinetum</i>, <i>Pino mugo–Sphagnetum</i>, <i>Sphagno girgensohnii–Piceetum</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoring liczebności gatunków wykazujących znaczne (powyżej 50% stanu wyjściowego w ciągu sezonu) zmiany liczebności populacji lub areału występowania. 2. Ocena czynników inicjujących zmiany liczebności wraz z prognozowaniem skutków dla przedmiotów ochrony na terenie KPN i obszaru Natura 2000 PLH 020006 Karkonosze. 3. Podejmowanie działań mających na celu zachowanie przedmiotów ochrony i ich siedlisk. 4. Monitoring liczebności i struktury populacji jeleniowatych i dzika (<i>Sus scrofa</i>). 5. Odstrzały redukcyjne przegęszczonych populacji jeleni (<i>Cervus elaphus</i>) i dzików (<i>Sus scrofa</i>) na podstawie wyników monitoringu ich liczebności oraz wpływu na ekosystemy leśne, z uwzględnieniem liczebności dużych drapieżników oraz ich zapotrzebowania pokarmowego.

	<p>terenie KPN: górskie torfowiska wysokie z sosną drzewokosą i kosodrzewiną (<i>Pino mugo-Sphagnetum</i>), bagienna świerczyna górską (<i>Sphagno – Piceetum</i>), podmokła świerczyna górską (<i>Bazzanio – Piceetum</i>);</p> <p>3) 9410 – górskie bory świerkowe (<i>Piceion abietis</i>).</p>	
6	<p>Presja drapieżników, w tym gatunków obcych oraz wałęsających się bez opieki psów i kotów, na rzadkie i zagrożone gatunki zwierząt poprzez płoszenie, zabijanie, wypieranie z zajmowanych obszarów, w szczególności na A409²⁾ – cietrzewia (<i>Lyrurus tetrix</i>)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoring wpływu drapieżników, w tym gatunków obcych oraz wałęsających się bez opieki psów i kotów, na populacje zwierząt na obszarze KPN. 2. Odstrzały redukcyjne drapieżników, w tym gatunków obcych, lub wyłapywanie i translokacja drapieżników (nie dotyczy dużych drapieżników: rysia i wilka). 3. Organizowanie kampanii informacyjnych skierowanych do użytkowników obiektów znajdujących się na terenie KPN o obowiązku utrzymywania posiadanych psów i kotów pod kontrolą i zabezpieczanie ich przed ucieczką do siedlisk KPN. 4. Wyłapywanie wałęsających się bez opieki psów i kotów i przekazywanie do schronisk dla zwierząt. 5. Sprzątanie i zabezpieczenie odpadów jako źródła pokarmu i synantropizacji zwierząt.
7	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wymieranie gatunków roślin i grzybów. 2. Zmniejszanie liczebności rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i grzybów. 3. Zanikanie zbiorowisk roślinnych. <p>W szczególności dotyczą następujących przedmiotów ochrony²⁾:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 2217 – gnidosz sudecki (<i>Pedicularis sudetica</i>); 2) 4069 – dzwonek karkonoski (<i>Campanula bohemica</i>); 3) 4113 – przytulia sudecka (<i>Galium sudeticum</i>). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie zasobów genowych rzadkich i zagrożonych gatunków roślin in situ i ex situ. 2. Restytucja i reintrodukcja rzadkich i zagrożonych gatunków roślin. 3. Eliminacja nielegalnego wstępu na teren KPN w obszarach występowania zagrożonych gatunków. 4. Wyznaczanie stref ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i grzybów. 5. Monitoring liczebności rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i grzybów na obszarze KPN. 6. Wyznaczenie korytarzy ekologicznych oraz mateczników karkonoskiej przyrody (obszarów o ograniczonej antropopresji, zapewniających ochronę i rozwój populacji zagrożonych gatunków roślin i grzybów). 7. Eliminacja nielegalnego poruszania się poza szlakami turystycznymi na terenie KPN. 8. Zarządzanie udostępnianiem terenu KPN do celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych – wprowadzanie czasowych ograniczeń w zakresie obszarów, terminów oraz ilości osób.
8	<p>Okresowe przekroczenia dopuszczalnej ilości osób mogących przebywać na terenie KPN wpływające negatywnie na zasoby przyrodnicze KPN, w szczególności przez wydeptywanie roślin, płoszenie zwierząt</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Limitowanie i ograniczanie wejść na zagrożony obszar KPN. 2. Limitowanie ilości turystów przewożonych przez koleje linowe. 3. Eliminacja nielegalnego poruszania się poza szlakami turystycznymi na terenie KPN.

	<p>W szczególności dotyczą następujących przedmiotów ochrony²⁾:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) A072 – sokół wędrowny (<i>Falco peregrinus</i>); 2) A215 – puchacz (<i>Bubo bubo</i>); 3) A409 – cietrzew (<i>Lyrurus tetrix</i>); 4) 6150 wysokogórskie murawy acydofilne (<i>Juncion trifidi</i>) i bezwapienne wyleżyska śnieżne (<i>Salicion herbaceae</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: forma alpejska – zespołu turzycy tęgiej i kostrzewy niskiej (<i>Cetrario–Festucetum supinae</i>), forma subalpejska zespołu turzycy tęgiej i kostrzewy niskiej (<i>Cetrario–Festucetum supinae</i>), zespół mietlicy skalnej (<i>Molinio caeruleae–Agrostium rupestris</i>), wyleżyska śnieżne płonnika górskiego (<i>Polytrichetum sexangularis</i>), zespół wierzby zielnej (<i>Salicetum herbaceae</i>). 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Ocena możliwości organizacji imprez rekreacyjno – sportowych oraz liczby ich uczestników która nie wpłynie negatywnie na chronione siedliska i gatunki. 5. Zmiana przebiegu szlaków turystycznych, czasowe wyłączanie z udostępniania odcinków szlaków 6. Monitoring ruchu turystycznego oraz jego wpływu na zasoby przyrodnicze KPN. 7. Edukacja ekologiczna osób odwiedzających KPN.
9	<p>Rozbudowa i przebudowa infrastruktury turystycznej i sportowo – rekreacyjnej, kosztem chronionych siedlisk - w szczególności dotyczą następujących przedmiotów ochrony²⁾:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 4070 – zarośla kosodrzewiny (<i>Pinetum mugo</i>); 2) 6230 – bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion – płaty bogate florystycznie</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: zespół turzycy tęgiej i bliźniczki psiej trawki (<i>Carici bigelowii–Nardetum strictae</i>), murawy bliźniczkowe (<i>Solidagini–Nardetum</i>); 3) 7140 – torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio–Caricetea</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w procesie uzgadniania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, warunków realizacji inwestycji, zabezpieczający cele ochrony siedlisk i gatunków oraz właściwe, tj. niepowodujące fragmentacji siedlisk oraz nieingerujące istotnie w zasoby przyrodnicze KPN, wykorzystanie terenów KPN. 2. Opisanie zasobów przyrodniczych oraz ich monitoring wykonywany na gruntach nie będących w użytkowaniu wieczystym Parku, w granicach KPN. 3. Sporządzanie prognoz oddziaływania na środowisko przedsięwzięć w sposób umożliwiający prawidłową ocenę oddziaływań na występujące sezonowo gatunki roślin i zwierząt (okres obserwacji przyrodniczych oraz wyniki badań naukowych powinny obejmować co najmniej jeden rok). 4. Ustanawianie ochrony ścisłej lub czynnej na gruntach nie będących w użytkowaniu wieczystym Parku w przypadku stwierdzenia cennych zasobów przyrodniczych (za zgodą właściciela). 5. Szczegółowe nadzorowanie realizacji prac, w tym działań kompensacyjnych, jeśli takowe zostaną nałożone na inwestora.

<p>obszarze KPN: zespół kwaśnej młaki turzycowej (<i>Carici canescentis</i>–<i>Agrostietum</i>), zespół turzycy dzióbkowej i torfowca kończystego (<i>Carici rostratae</i>–<i>Sphagnetum apiculati</i>), alpejski zespół turzycy pospolitej (<i>Caricetum fuscae subalpinum</i>), zespół płonnika pospolitego i trzęślicy modrej (<i>Polytricho communis</i>–<i>Molinietum caeruleae</i>), zespół situ cienkiego i torfowca kończystego (<i>Junco filiformis</i>–<i>Sphagnetum recurvi</i>), zespół wełnianki wąskolistnej i torfowca kończystego (<i>Sphagno recurvi</i>–<i>Eriophoretum angustifolium</i>);</p> <p>4) 91DO – bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis</i>, <i>Vaccinio uliginosi Pinetum</i>, <i>Pino mugo</i>–<i>Sphagnetum</i>, <i>Sphagno girgensohnii</i>–<i>Piceetum</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na terenie KPN: górskie torfowiska wysokie z sosną drzewokosą i kosodrzewiną (<i>Pino mugo</i>–<i>Sphagnetum</i>), bagienna świerczyna górską (<i>Sphagno</i> – <i>Piceetum</i>), podmokła świerczyna górską (<i>Bazzanio</i> – <i>Piceetum</i>);</p> <p>5) 9410 – górskie bory świerkowe (<i>Piceion abietis</i>);</p> <p>6) 4069 – dzwonek karkonoski (<i>Campanula bohemica</i>);</p> <p>7) A409 – cietrzew (<i>Lyrurus tetrix</i>);</p> <p>8) A217 – sóweczka (<i>Glaucidium passerinum</i>);</p> <p>9) A223 – włośchatka (<i>Aegolius funereus</i>);</p> <p>10) A236 – dzięcioł czarny (<i>Dryocopus martius</i>);</p> <p>11) A234 – dzięcioł zielonosiwy (<i>Picus canus</i>);</p> <p>12) 1308 – mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>);</p> <p>13) 1324 – nocek duży (<i>Myotis myotis</i>);</p> <p>14) 1361 – ryś (<i>Lynx lynx</i>).</p>	<p>6. Monitoring oddziaływania inwestycji na zasoby przyrodnicze.</p> <p>7. Edukacja ekologiczna społeczności lokalnej.</p>
--	---

10	<p>Zmiany siedlisk podmokłych spowodowane okresowym wysychaniem potoków na skutek poboru wód z terenu KPN i obszaru Natura 2000 - w szczególności dotyczą następujących przedmiotów ochrony²⁾:</p> <p>1) 4070 – zarośla kosodrzewiny (<i>Pinetum mugo</i>);</p> <p>2) 7140 – torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: zespół kwaśnej młaki turzycowej (<i>Carici canescentis-Agrostietum</i>), zespół turzycy dzióbkowatej i torfowca kończystego (<i>Carici rostratae-Sphagnetum apiculati</i>), alpejski zespół turzycy pospolitej (<i>Caricetum fuscae subalpinum</i>), zespół płonnika pospolitego i trzęślicy modrej (<i>Polytricho communis-Molinietum caeruleae</i>), zespół situ cienkiego i torfowca kończystego (<i>Junco filiformis-Sphagnetum recurvi</i>), zespół wełnianki wąskolistnej i torfowca kończystego (<i>Sphagno recurvi-Eriophoretum angustifolium</i>);</p> <p>3) 91DO – bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na terenie KPN: górskie torfowiska wysokie z sosną drzewokosą i kosodrzewiną (<i>Pino mugo-Sphagnetum</i>), bagienna świerczyna górska (<i>Sphagno - Piceetum</i>), podmokła świerczyna górska (<i>Bazzanio - Piceetum</i>);</p> <p>4) 9410 – górskie bory świerkowe (<i>Piceion abietis</i>).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie zasobów wodnych. 2. Przebudowa ujęć wodnych zapewniająca zachowanie nienaruszalnego przepływu. 3. Edukacja ekologiczna społeczności lokalnej. 4. Mała retencja góriska.
11	Sukcesja wtórna w ekosystemach nieleśnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usuwanie nalotów drzew i krzewów. 2. Wypas lub koszenie.

		3. Monitoring ekosystemów łąkowych oraz monitoring efektów wykonanych zabiegów ochronnych.
12	Obniżenie walorów przyrodniczych i krajobrazowych przez nieużytkowane budynki i budowle	1. Rozbiórka nieprzydatnych obiektów gospodarczych i rekultywacja ich otoczenia. 2. Wykup nieruchomości i zmiana sposobów gospodarowania.
13	Niedostateczny zakres poznania zasobów, tworów i składników przyrody, zasobów kulturowych oraz procesów ekologicznych	1. Prowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej i dóbr kultury materialnej. 2. Kontynuowanie i rozwijanie badań naukowych i monitoringu środowiska przyrodniczego.

II. Potencjalne zagrożenia wewnętrzne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń ¹⁾	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	1. Zanieczyszczenia: powietrza, wód, gleb	1. Współdziałanie administracji KPN z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w zakresie kontroli niskiej emisji ze źródeł lokalnych oraz gospodarki wodnościekowej w schroniskach i obiektach administracyjnych. 2. Stosowanie przyjaznych dla środowiska rozwiązań związanych z ogrzewaniem budynków w trakcie ich modernizacji. 3. Modernizacje oczyszczalni ścieków, docelowo odprowadzanie ścieków poza obszar KPN. 4. Edukacja ekologiczna społeczności lokalnej.
2	Zanieczyszczenie światłem i hałasem	1. Wprowadzenie w zarządzeniu dyrektora KPN określającym zasady udostępniania obszaru KPN norm w zakresie dopuszczalnych emisji dźwięków i światła na terenie KPN. 2. Zarządzanie udostępnianiem terenu KPN do celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych- ocena potencjalnego wpływu wnioskowanych do organizacji imprez rekreacyjno – sportowych, uzgadnianie zasad organizacji. 3. Edukacja ekologiczna społeczności lokalnej.
3	Zaburzenie nienaruszalnych przepływów wód w potokach	Monitorowanie realizacji pozwoleń wodnoprawnych

4	<p>1. Presja rozbudowy infrastruktury technicznej obsługującej ruch turystyczny, rekreacyjny i sportowy, powodująca niszczenie cennych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów.</p> <p>2. Budowa nowych obiektów i infrastruktury nie służącej celom ochrony przyrody, powodująca w szczególności niszczenie siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin, zwierząt lub grzybów.</p> <p>W szczególności dotyczy to następujących przedmiotów ochrony²⁾:</p> <p>1) 4070 – zarośla kosodrzewiny (<i>Pinetum mugo</i>);</p> <p>2) 6230 – bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: zespół turzycy tęgiej i bliźniczki psiej trawki (<i>Carici bigelowii</i>–<i>Nardetum strictae</i>), murawy bliźniczkowe (<i>Solidagini</i>–<i>Nardetum</i>);</p> <p>3) 7140 – torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio</i>–<i>Caricetea</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: zespół kwaśnej młaki turzycowej (<i>Carici canescentis</i>–<i>Agrostietum</i>), zespół turzycy dzióbkowatej i torfowca kończystego (<i>Carici rostratae</i>–<i>Sphagnetum apiculati</i>), alpejski zespół turzycy pospolitej (<i>Caricetum fuscae subalpinum</i>), zespół płonnika pospolitego i trzęślicy modrej (<i>Polytricho communis</i>–<i>Molinietum caeruleae</i>), zespół situ cienkiego i torfowca kończystego (<i>Junco filiformis</i>–<i>Sphagnetum recurvi</i>), zespół wełnianki wąskolistnej i torfowca kończystego (<i>Sphagno recurvi</i>–<i>Eriophoretum angustifolium</i>);</p>	<p>1. Analiza realizacji zapisów projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, warunków zabudowy, decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin, planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, decyzji środowiskowych.</p> <p>2. Weryfikacja prawidłowości zdiagnozowanych zagrożeń w prognozach, ocenach oddziaływań na środowisko, dotyczących zasobów przyrodniczych KPN.</p> <p>3. Opisywanie zasobów przyrodniczych oraz ich monitoring na gruntach nie będących w użytkowaniu wieczystym Parku, w granicach KPN.</p> <p>4. Sporządzanie prognoz lub ocen oddziaływań na środowisko przedsięwzięć w sposób umożliwiający prawidłową ocenę oddziaływań na występujące sezonowo gatunki roślin i zwierząt.</p> <p>5. Ustanawianie ochrony ścisłej lub czynnej na gruntach nie będących w użytkowaniu wieczystym Parku w przypadku stwierdzenia cennych zasobów przyrodniczych (za zgodą właściciela).</p> <p>6. Szczegółowe nadzorowanie realizacji prac, w tym działań kompensacyjnych, jeśli takowe zostaną nałożone na inwestora.</p> <p>7. Monitoring oddziaływania inwestycji na zasoby przyrodnicze.</p> <p>8. Edukacja ekologiczna społeczności lokalnej.</p>
---	--	--

	<p>4) 91DO – bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis</i>, <i>Vaccinio uliginosi Pinetum</i>, <i>Pino mugo–Sphagnetum</i>, <i>Sphagno girgensohnii–Piceetum</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na terenie KPN: górskie torfowiska wysokie z sosną drzewokosą i kosodrzewiną (<i>Pino mugo–Sphagnetum</i>), bagienna świerczyna górską (<i>Sphagno – Piceetum</i>), podmokła świerczyna górską (<i>Bazzanio – Piceetum</i>);</p> <p>5) 9410 – górskie bory świerkowe (<i>Piceion abietis</i>);</p> <p>6) 4069 – dzwonek karkonoski (<i>Campanula bohemica</i>);</p> <p>7) A409 – cietrzew (<i>Lyrurus tetrix</i>);</p> <p>8) A217 – sóweczka (<i>Glaucidium passerinum</i>);</p> <p>9) A223 – włośchatka (<i>Aegolius funereus</i>);</p> <p>10) A236 – dzięcioł czarny (<i>Dryocopus martius</i>);</p> <p>11) A234 – dzięcioł zielonosiwy (<i>Picus canus</i>);</p> <p>12) 1308 – mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>);</p> <p>13) 1324 – nocek duży (<i>Myotis myotis</i>);</p> <p>14) 1361 – ryś (<i>Lynx lynx</i>).</p>	
3	<p>Przekształcanie funkcji, rozbudowa oraz zwiększanie liczby użytkowników istniejących obiektów związanych z obsługą ruchu turystycznego, mogące prowadzić do zniszczenia chronionych siedlisk i gatunków, lub pogorszenia jakości środowiska przyrodniczego w najcenniejszych przyrodniczo obszarach KPN</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przejęcie w użytkowanie lub wykup nieruchomości deklarowanych przez dotychczasowych właścicieli jako nieprzydatne do prowadzonej działalności. 2. Współpraca z organami administracji rządowej, administracją samorządową w zakresie egzekwowania obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych określających skalę budowy, adaptacji obiektów. Opiniowanie zamierzeń budowlanych, udostępnianie informacji o środowisku, występowanie w charakterze strony w przypadku zagrożeń dla chronionych zasobów przyrodniczych. 3. Opisywanie zasobów przyrodniczych oraz ich monitoring na gruntach nie będących w użytkowaniu wieczystym Parku, w granicach KPN. 4. Sporządzanie prognoz oddziaływań na środowisko przedsięwzięć w sposób umożliwiający prawidłową ocenę oddziaływań na występujące sezonowo gatunki roślin i zwierząt.

		<p>5. Ustanawianie ochrony ścisłej lub czynnej na gruntach nie będących w użytkowaniu wieczystym Parku w przypadku stwierdzenia cennych zasobów przyrodniczych (za zgodą właściciela).</p> <p>6. Szczegółowe nadzorowanie realizacji prac, w tym działań kompensacyjnych, jeśli takowe zostaną nałożone na inwestora.</p> <p>7. Monitoring oddziaływania inwestycji na zasoby przyrodnicze.</p> <p>8. Edukacja ekologiczna społeczności lokalnej.</p>
4	Używanie środków mineralnych, chemicznych lub biologicznych, zwiększających wydajność nisko-wysokotemperaturową przy produkcji sztucznego śniegu do naśnieżania nartostrad, powodujące zanieczyszczenie wód	Kontrola przestrzegania zakazu zanieczyszczania obiektów przyrodniczych, przez zapobieganie stosowaniu środków zawierających mineralne, chemiczne i biologiczne jądra krystalizacji zwiększające wydajność nisko-wysokotemperaturową krystalizacji śniegu podczas produkcji sztucznego śniegu. Okresowe badania chemiczne próbek śniegu.

III. Istniejące zagrożenia zewnętrzne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń ¹⁾	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	<p>Wzrost antropopresji na ekosystemy KPN wynikający z rosnącego ruchu turystycznego, w szczególności powodujący płoszenie lub niszczenie następujących przedmiotów ochrony²⁾:</p> <p>1) A072 – sokół wędrowny (<i>Falco peregrinus</i>);</p> <p>2) A215 – puchacz (<i>Bubo bubo</i>);</p> <p>3) A409 – cietrzew (<i>Lyrurus tetrrix</i>);</p> <p>4) 6150 wysokogórskie murawy acydofilne (<i>Juncion trifidi</i>) i bezwapienne wyleżyska śnieżne (<i>Salicion herbaceae</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: forma alpejska – zespołu turzycy tęgiej i kostrzewy niskiej (<i>Cetrario-Festucetum supinae</i>), forma subalpejska zespołu turzycy tęgiej i kostrzewy niskiej (<i>Cetrario-Festucetum supinae</i>), zespół mietlicy skalnej (<i>Molinio caeruleae-Agrostitum rupestris</i>), wyleżyska śnieżne płonnika górskiego (<i>Polytrichetum sexangularis</i>), zespół wierzby zielnej (<i>Salicetum herbaceae</i>);</p> <p>5) 6230 – bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty</p>	<p>1. Zarządzanie udostępnianiem terenu KPN do celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych – wprowadzanie czasowych ograniczeń w zakresie udostępniania obszarów, terminów oraz ilości osób.</p> <p>2. Kontrola i limitowanie natężenia ruchu turystycznego.</p> <p>3. Kanalizowanie ruchu turystycznego poprzez poprawę stanu szlaków turystycznych.</p> <p>4. Ustawianie tablic informacyjno- edukacyjnych.</p> <p>5. Stały monitoring ruchu turystycznego i jego wpływu na przyrodę KPN.</p> <p>6. Eliminacja nielegalnego wstępu na teren KPN, ograniczenia poruszania się po terenie KPN osób w porze nocnej oraz zakaz poruszania się po terenie KPN pojazdów w porze nocnej.</p> <p>7. Przygotowanie turystów wchodzących na obszar KPN do bezpiecznego dla przyrody poruszania się po wyznaczonych szlakach turystycznych, korzystania z udostępnionych obszarów dzięki edukacji przyrodniczej.</p>

	<p>bogate florystycznie), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: zespół turzycy tęgiej i bliźniczki psiej trawki (<i>Carici bigelowii-Nardetum strictae</i>), murawy bliźniczkowe (<i>Solidagini-Nardetum</i>);</p> <p>6) 6430 – ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: ziołorośla miłosny górskiej (<i>Adenostyletum alliariae</i>), ziołorośla paprociowe wietlicy alpejskiej (<i>Athyrietum distentifolii</i>);</p> <p>7) 7140 – torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: zespół kwaśnej młaki turzycowej (<i>Carici canescentis-Agrostietum</i>), zespół turzycy dzióbkwatej i torfowca kończystego (<i>Carici rostratae-Sphagnetum apiculati</i>), alpejski zespół turzycy pospolitej (<i>Caricetum fuscae subalpinum</i>), zespół płonnika pospolitego i trzęślicy modrej (<i>Polytricho communis-Molinietum caeruleae</i>), zespół situ cienkiego i torfowca kończystego (<i>Junco filiformis-Sphagnetum recurvi</i>), zespół wełnianki wąskolistnej i torfowca kończystego (<i>Sphagno recurvi-Eriophoretum angustifolium</i>);</p> <p>8) 8230 – pionierskie murawy na skałach krzemianowych (<i>Arabidopsidion thalianae</i>).</p>	
2	<p>Fragmentacja ekosystemów na skutek budowy nowej infrastruktury (narciarskiej, drogowej, sportowej, turystycznej, inwestycje liniowe i innej, nie służącej ochronie przyrody). W szczególności dotyczą następujących przedmiotów ochrony:</p> <p>1) 4070 – zarośla kosodrzewiny (<i>Pinetum mugo</i>);</p> <p>2) 6230 – bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty</p>	<p>1. Odmowa uzgadniania zapisów w studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, których prognoza oddziaływania na środowisko wykazała znaczące niekorzystnie oddziaływać na cele ochrony siedlisk i gatunków na terenie KPN, obszaru Natura 2000 „Karkonosze”.</p> <p>2. Współpraca z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska, administracją rządową i administracją samorządową, poprzez udostępnianie informacji o środowisku,</p>

<p>bogate florystycznie), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: zespół turzycy tęgiej i bliźniczki psiej trawki (<i>Carici bigelowii-Nardetum strictae</i>), murawy bliźniczkowe (<i>Solidagini-Nardetum</i>);</p> <p>3) 7140 – torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: zespół kwaśnej młaki turzycowej (<i>Carici canescentis-Agrostietum</i>), zespół turzycy dzióbkwatej i torfowca kończystego (<i>Carici rostratae-Sphagnetum apiculati</i>), alpejski zespół turzycy pospolitej (<i>Caricetum fuscae subalpinum</i>), zespół płonnika pospolitego i trzęślice modrej (<i>Polytricho communis-Molinietum caeruleae</i>), zespół situ cienkiego i torfowca kończystego (<i>Junco filiformis-Sphagnetum recurvi</i>), zespół wełnianki wąskolistnej i torfowca kończystego (<i>Sphagno recurvi-Eriophoretum angustifolium</i>);</p> <p>4) 91DO – bory i lasy bagiennie (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na terenie KPN: górskie torfowiska wysokie z sosną drzewokosą i kosodrzewiną (<i>Pino mugo-Sphagnetum</i>), bagienna świerczyna górską (<i>Sphagno – Piceetum</i>), podmokła świerczyna górską (<i>Bazzanio – Piceetum</i>);</p> <p>5) 9410 – górskie bory świerkowe (<i>Piceion abietis</i>);</p> <p>6) 4069 – dzwonek karkonoski (<i>Campanula bohemica</i>);</p> <p>7) A409 – cietrzew (<i>Lyrurus tetrrix</i>);</p> <p>8) A217 – sóweczka (<i>Glaucidium passerinum</i>);</p> <p>9) A223 – włośchatka (<i>Aegolius funereus</i>);</p>	<p>opiniowanie planów, strategii i zamierzeń, mogących mieć wpływ na zasoby przyrodnicze KPN i jego otuliny.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Występowanie w charakterze strony w przypadku zagrożeń dla chronionych zasobów przyrodniczych KPN. 4. Udział w ocenach oddziaływania na środowisko planowanych inwestycji poprzez udostępnianie informacji o środowisku z obszaru KPN i jego otuliny, opiniowanie zamierzeń inwestycyjnych na wnioski RDOŚ, organów administracji samorządowej lub administracji rządowej. 5. Opisywanie zasobów przyrodniczych oraz ich monitoring na gruntach nie będących w użytkowaniu wieczystym Parku, w granicach KPN. 6. Sporządzanie prognoz lub ocen oddziaływań na środowisko przedsięwzięć w sposób umożliwiający prawidłową ocenę oddziaływań na występujące sezonowo gatunki roślin i zwierząt. 7. Szczegółowe nadzorowanie realizacji prac, w tym działań kompensacyjnych, jeśli takowe zostaną nałożone na inwestora. 8. Monitoring oddziaływania inwestycji na zasoby przyrodnicze. 9. Edukacja ekologiczna społeczności lokalnej.
--	---

	<p>10) A236 – dzięcioł czarny (<i>Dryocopus martius</i>);</p> <p>11) A234 – dzięcioł zielonosiwy (<i>Picus canus</i>);</p> <p>12) 1308 – mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>);</p> <p>13) 1324 – nocek duży (<i>Myotis myotis</i>);</p> <p>14) 1361 – ryś (<i>Lynx lynx</i>).</p>	
3	<p>Transgraniczna fragmentacja powiązań ekologicznych ekosystemów oraz przerywanie korytarzy ekologicznych gatunków na wspólnym obszarze parków narodowych: polskiego i czeskiego, przez inwestycje niesłużące ochronie przyrody.</p> <p>W szczególności dotyczą następujących przedmiotów ochrony²⁾:</p> <p>1) 4070 – zarośla kosodrzewiny (<i>Pinetum mugo</i>);</p> <p>2) 6230 – bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: zespół turzycy tęgiej i bliźniczki psiej trawki (<i>Carici bigelowii–Nardetum strictae</i>), murawy bliźniczkowe (<i>Solidagini–Nardetum</i>);</p> <p>3) 7140 – torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio–Caricetea</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: zespół kwaśnej młaki turzycowej (<i>Carici canescentis–Agrostietum</i>), zespół turzycy dzióbkowatej i torfowca kończystego (<i>Carici rostratae–Sphagnetum apiculati</i>), alpejski zespół turzycy pospolitej (<i>Caricetum fuscae subalpinum</i>), zespół płonnika pospolitego i trzęślicy modrej (<i>Polytricho communis–Molinietum caeruleae</i>), zespół situ cienkiego i torfowca kończystego (<i>Junco filiformis–Sphagnetum recurvi</i>), zespół wełnianki wąskolistnej i torfowca kończystego (<i>Sphagno</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wnioskowanie o udział w transgranicznych ocenach oddziaływania na środowisko inwestycji niesłużących ochronie przyrody, które wykazują oddziaływanie na obszar KPN. 2. Utrzymanie powiązań ekologicznych ekosystemów i korytarzy ekologicznych gatunków w tworzonych planach zagospodarowania przestrzennego, podejmowanych przedsięwzięciach. 3. Opracowanie wspólnych zasad zarządzania przygranicznymi obszarami obu Parków w zakresie udostępniania do celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych – wprowadzanie czasowych ograniczeń w zakresie udostępniania obszarów, terminów oraz ilości osób. 4. Modyfikacja wyznaczonych transgranicznych korytarzy ekologicznych w zależności od potrzeb. 5. Opracowanie wspólnej transgranicznej strategii ochrony przyrody dla obu Parków. 6. Harmonizacja form i stref ochrony przyrody na granicy obu Parków. 7. Harmonizacja warstw informatycznych oraz baz danych opisujących zasoby przyrodnicze obu Parków.

	<p><i>recurvi–Eriophoretum angustifolium</i>);</p> <p>4) 91DO – bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis</i>, <i>Vaccinio uliginosi Pinetum</i>, <i>Pino mugo–Sphagnetum</i>, <i>Sphagno girgensohnii–Piceetum</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na terenie KPN: górskie torfowiska wysokie z sosną drzewokosą i kosodrzewiną (<i>Pino mugo–Sphagnetum</i>), bagienna świerczyna górską (<i>Sphagno – Piceetum</i>), podmokła świerczyna górską (<i>Bazzanio – Piceetum</i>);</p> <p>5) 9410 – górskie bory świerkowe (<i>Piceion abietis</i>);</p> <p>6) 4069 – dzwonek karkonoski (<i>Campanula bohemica</i>);</p> <p>7) A409 – cietrzew (<i>Lyrurus tetrrix</i>);</p> <p>8) A217 – sóweczka (<i>Glaucidium passerinum</i>);</p> <p>9) A223 – włośchatka (<i>Aegolius funereus</i>);</p> <p>10) A236 – dzięcioł czarny (<i>Dryocopus martius</i>);</p> <p>11) A234 – dzięcioł zielonosiwý (<i>Picus canus</i>);</p> <p>12) 1308 – mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>);</p> <p>13) 1324 – nocek duży (<i>Myotis myotis</i>);</p> <p>14) 1361 – ryś (<i>Lynx lynx</i>).</p>	
4	<p>Powstawanie barier w migracji zwierząt pomiędzy KPN i otoczeniem, w szczególności dotyczy następujących przedmiotów ochrony²⁾:</p> <p>1) A215 – puchacz (<i>Bubo bubo</i>);</p> <p>2) A409 – cietrzew (<i>Lyrurus tetrrix</i>);</p> <p>3) 1361 – ryś (<i>Lynx lynx</i>).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyznaczenie korytarzy ekologicznych oraz mateczników karkonoskiej przyrody (obszarów o ograniczonej antropopresji, zapewniających ochronę i rozwój populacji zagrożonych gatunków roślin i zwierząt). 2. Wnioskowanie do właścicieli gruntów oraz wód o eliminację barier lub zastosowanie rozwiązań alternatywnych w celu eliminacji zagrożenia. 3. Występowanie do organów administracji publicznej z wnioskami o zachowanie wyznaczonych korytarzy w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin.
5	<p>Fragmentacja oraz uszkodzenie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i zwierząt przez nielegalne wejścia osób na obszar KPN z terenów sąsiadujących z KPN. W</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie działań w kierunku wykupu cennych przyrodniczo gruntów przylegających do KPN lub innych nieruchomości dla utrzymania ciągłości korytarzy ekologicznych.

	<p>szczególności dotyczy to następujących przedmiotów ochrony²⁾:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 6230 – bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: zespół turzycy tęgiej i bliźniczki psiej trawki (<i>Carici bigelowii–Nardetum strictae</i>), murawy bliźniczkowe (<i>Solidagini–Nardetum</i>); 2) 6510 – niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), w tym podtyp siedliska występujący na obszarze KPN: łąki rajgrasowe (<i>Arrhenatheretum elatioris</i>), 6520 – górskie łąki konietlicowe (<i>Polygono–Trisetion</i>) użytkowane ekstensywnie, w tym podtyp siedliska występujący na obszarze KPN: łąki konietlicowe (<i>Geranio–Trisetetum</i>); 3) 7140 – torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio–Caricetea</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: zespół kwaśnej młaki turzycowej (<i>Carici canescentis–Agrostietum</i>), zespół turzycy dzióbkowatej i torfowca kończystego (<i>Carici rostratae–Sphagnetum apiculati</i>), alpejski zespół turzycy pospolitej (<i>Caricetum fuscae subalpinum</i>), zespół płonnika pospolitego i trzęślicy modrej (<i>Polytricho communis–Molinietum caeruleae</i>), zespół situ cienkiego i torfowca kończystego (<i>Junco filiformis–Sphagnetum recurvi</i>), zespół wełnianki wąskolistnej i torfowca kończystego (<i>Sphagno recurvi–Eriophoretum angustifolium</i>). 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Wnioskowanie do władz samorządowych o umieszczanie stosownych zapisów w studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczących ograniczania zabudowy na gruntach znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie KPN i jego otuliny. 3. Edukacja ekologiczna społeczności lokalnych.
6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaśmiecanie. 2. Zanieczyszczenie hałasem. 3. Zanieczyszczenie światłem. 4. Płoszenie zwierząt. 5. Niszczenie roślin i grzybów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawianie tablic informacyjnych. 2. Utrzymanie oznakowania granic KPN. 3. Wprowadzenie w zarządzeniu dyrektora KPN określającym zasady udostępniania obszaru KPN norm w zakresie dopuszczalnych emisji dźwięków i światła na terenie KPN.

	<p>6. Nielegalne poruszanie się osób poza wyznaczonymi szlakami turystycznymi</p> <p>W szczególności dotyczą następujących przedmiotów ochrony²⁾:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) A072 – sokół wędrowny (<i>Falco peregrinus</i>); 2) A215 – puchacz (<i>Bubo bubo</i>); 3) A409 – cietrzew (<i>Lyrurus tetrrix</i>); 4) 1361 – ryś (<i>Lynx lynx</i>). 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Opiniowanie inwestycji w otulinie KPN w zakresie zanieczyszczenia światłem i hałasem, uzgadnianie planowanych inwestycji mające na celu zabezpieczanie zasobów przyrodniczych KPN. 5. Eliminacja nielegalnego wstępu na terenie KPN. 6. Edukacja ekologiczna osób odwiedzających KPN. 7. Zbiór i wywóz śmieci z KPN. 8. Eliminacja prowadzenia prac z zakresu pozyskania drewna ciężkim sprzętem w porze nocnej w otulinie KPN.
7	<p>Uszkodzenia drzewostanów przez zjawiska atmosferyczne (wiatr, opady, osady) – dotyczy sztucznych monokultur świerkowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przebudowa gatunkowa i strukturalna przekształconych drzewostanów. 2. Zwiększanie odporności struktury drzewostanów w ramach zabiegów pielęgnacyjnych. 3. Opóźnianie procesów rozpadu drzewostanów o antropogenicznym pochodzeniu i stopniowa ich przebudowa.
8	<p>Synantropizacja roślinności oraz pojawianie się inwazyjnych gatunków obcych - w szczególności dotyczy następujących przedmiotów ochrony²⁾:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 6150 wysokogórskie murawy acydofilne (<i>Juncion trifidi</i>) i bezwapienne wyleżyska śnieżne (<i>Salicion herbaceae</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: forma alpejska – zespołu turzycy tęgiej i kostrzewy niskiej (<i>Cetrario–Festucetum supinae</i>), forma subalpejska zespołu turzycy tęgiej i kostrzewy niskiej (<i>Cetrario–Festucetum supinae</i>), zespół mietlicy skalnej (<i>Molinio caeruleae–Agrostitum rupestris</i>), wyleżyska śnieżne płonnika górskiego (<i>Polytrichetum sexangularis</i>), zespół wierzby zielnej (<i>Salicetum herbaceae</i>); 2) 6230 – bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: zespół turzycy tęgiej i bliźniczki psiej trawki (<i>Carici bigelowii–Nardetum strictae</i>), murawy bliźniczkowe (<i>Solidagini–Nardetum</i>); 3) 6430 – ziołorośla górskie (<i>Adenostyilion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eliminowanie roślinności synantropijnej z terenu KPN. 2. Używanie materiałów rodzimego pochodzenia do wykonywania remontów szlaków, dróg, nartostrad, tras zjazdowych, stref odpoczynku oraz zagospodarowania terenu przy obiektach na terenie KPN. 3. Monitoring występowania gatunków synantropijnych na terenie KPN i w jego otulinie. 4. Ograniczanie form antropopresji sprzyjających pojawianiu się gatunków synantropijnych. 5. Wnioskowanie do właściwych organów o usuwanie poza obszarem KPN inwazyjnych gatunków obcych.

	(<i>Convolvuletalia sepium</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: ziołorośla miłosny górskiej (<i>Adenostyletum alliariae</i>), ziołorośla paprociowe wietlicy alpejskiej (<i>Athyrietum distentifolii</i>).	
9	Zmiana stosunków wodnych, melioracje i osuszanie terenów przyległych do KPN - w szczególności dotyczą następujących przedmiotów ochrony ²⁾ : 7140– torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: zespół kwaśnej młaki turzycowej (<i>Carici canescentis-Agrostietum</i>), zespół turzycy dzióbkowatej i torfowca kończystego (<i>Carici rostratae-Sphagnetum apiculati</i>), alpejski zespół turzycy pospolitej (<i>Caricetum fuscae subalpinum</i>), zespół płonnika pospolitego i trzęślicy modrej (<i>Polytricho communis-Molinietum caeruleae</i>), zespół situ cienkiego i torfowca kończystego (<i>Junco filiformis-Sphagnetum recurvi</i>), zespół wełnianki wąskolistnej i torfowca kończystego (<i>Sphagno recurvi-Eriophoretum angustifolium</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wnioskowanie do władz samorządowych o umieszczenie stosownych zapisów w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczących ograniczania przekształcania gruntów podmokłych w bezpośrednim sąsiedztwie KPN. 2. Wykup gruntów. 3. Opiniowanie inwestycji związanych z gospodarowaniem zasobami wód. 4. Utrzymanie funkcji wodochronnej lasów.

IV. Potencjalne zagrożenia zewnętrzne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń ¹⁾	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Przenikanie gatunków obcych i niepożądanych, w tym inwazyjnych na teren KPN - w szczególności zagrażające przedmiotom ochrony ²⁾ : 1) A409 – cietrzew (<i>Lyrurus tetrix</i>); 2) 6430 – ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: ziołorośla miłosny górskiej (<i>Adenostyletum alliariae</i>), ziołorośla paprociowe wietlicy alpejskiej (<i>Athyrietum distentifolii</i>);	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regulacja liczebności gatunków obcych i niepożądanych, w szczególności gatunków inwazyjnych na terenie KPN. 2. Współpraca z lokalnymi społecznościami dla podniesienia świadomości zagrożeń wynikających z obecności i rozprzestrzeniania się gatunków inwazyjnych. Inicjowanie programów ich eliminacji. 3. Opracowanie, przy współudziale jednostek naukowych, Lasów Państwowych, lokalnych samorządów i innych organizacji, strategii postępowania z gatunkami inwazyjnymi w otoczeniu KPN. 4. Wnioskowanie do właścicieli i zarządzających nieruchomościami o usuwanie na swoim terenie inwazyjnych gatunków obcych.

	<p>3) 6510 – niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), w tym podtyp siedliska występujący na obszarze KPN: łąki rajgrasowe (<i>Arrhenatheretum elatioris</i>);</p> <p>4) 6520 – górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>), w tym podtyp siedliska występujący na obszarze KPN: łąki konietlicowe (<i>Geranio-Trisetetum</i>);</p> <p>5) 7140 – torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>), w tym podtypy siedlisk występujące na obszarze KPN: zespół kwaśnej młaki turzycowej (<i>Carici canescentis-Agrostietum</i>), zespół turzycy dzióbkowatej i torfowca kończystego (<i>Carici rostratae-Sphagnetum apiculati</i>), alpejski zespół turzycy pospolitej (<i>Caricetum fuscae subalpinum</i>), zespół płonnika pospolitego i trzęślicy modrej (<i>Polytricho communis-Molinietum caeruleae</i>), zespół situ cienkiego i torfowca kończystego (<i>Juncus filiformis-Sphagnetum recurvi</i>), zespół wełnianki wąskolistnej i torfowca kończystego (<i>Sphagno recurvi-Eriophoretum angustifolium</i>).</p>	
2	Utrata walorów krajobrazowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wnioskowanie do władz samorządowych o ograniczanie budowy nowych obiektów infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej na terenie otuliny KPN oraz w bezpośrednim sąsiedztwie KPN, istotnie naruszających walory krajobrazowe. 2. Występowanie do organów administracji samorządowej o umieszczanie zapisów o ochronie walorów krajobrazowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i regionalnych strategiach rozwoju. 3. Opiniowanie wykonywanych audytów krajobrazowych oraz wyznaczania krajobrazów priorytetowych.
3	Zanieczyszczenia: powietrza, wód, gleb, zanieczyszczenie hałasem i zanieczyszczenie światłem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie źródeł i poziomu zanieczyszczeń. 2. Podjęcie ewentualnych działań w celu eliminacji lub ograniczenia zanieczyszczeń.

4	Przegęszczenie populacji gatunków łownych w otulinie KPN	Współpraca z Lasami Państwowymi oraz z Marszałkiem Województwa Dolnośląskiego w procesie tworzenia planów łowieckich dla terenów sąsiadujących z KPN
---	--	--

- ¹⁾ Ocena zagrożeń wyraża się w uszeregowaniu zagrożeń od najistotniejszego. Oceny zagrożeń dokonano w oparciu o prowadzone na terenie Parku analizy zmiany sposobu zagospodarowania obszaru Parku i jego otuliny, inwentaryzacje, badania naukowe, wyniki monitoringu przyrodniczego realizowanego przez KPN oraz wyniki monitoringu zawarte w raportach GIOŚ, uwzględniając trwałość powstających zmian w środowisku, oraz wpływ na chronione zasoby przyrodnicze.
- ²⁾ Kod siedliska przyrodniczego, nazwa siedliska przyrodniczego oraz nazwy gatunków roślin lub zwierząt podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713), przy czym w przypadku niektórych siedlisk przyrodniczych przy ich nazwie i kodzie zgodnym z ww. rozporządzeniem podano także podtypy siedliska lub zespół w jego obrębie występujące na obszarze KPN.
- ³⁾ KPN-Karkonoski Park Narodowy.

**OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ**

I. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony ścisłej

A. Ochrona przyrody nieożywionej i gleb

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	<p>Remont szlaków turystycznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) fragmentów szlaku zielonego pomiędzy grupą skalną Pielgrzymy a Przełęczą Karkonoską; 2) fragmentów szlaku czerwonego pomiędzy grupą skalną Słonecznik a Przełęczą Karkonoską; 3) fragmentów szlaku czerwonego pomiędzy schroniskiem Petrova Bouda a Śnieżnymi Kotłami; 4) fragmentów szlaku czerwonego pomiędzy schroniskiem Dom Śląski a Śnieżką; 5) fragmentów szlaku żółtego przy Śnieżnych Kotłach; 6) fragmentów szlaku żółtego pomiędzy schroniskiem Pod Łabskim Szczytem a Czeską Budką; 7) fragmentów szlaku niebieskiego pomiędzy schroniskiem Dom Śląski a Śnieżką; 8) fragmentów szlaku czerwonego pomiędzy schroniskiem Samotnia a schroniskiem Strzecha Akademicka. 	Do 7900 m	Oddziały – 71, 74, 75, 76, 89, 90, 93, 97, 98, 99, 103, 169, 170, 171, 172
2	<p>Regeneracja roślinności w otoczeniu szlaków turystycznych, dróg, schronisk i innych obiektów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wysiew nasion gatunków rodzimych (pochodzących z otoczenia miejsc rozdeptanych); 2) wysadzanie sadzonek roślin; 3) rozkładanie płatów darni w miejscach uszkodzeń roślinności; 	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica

	4) umacnianie powierzchni gleby matami, drewnem lub kamieniami.		
3	Ochrona roślinności przed wydeptywaniem: 1) kanalizowanie ruchu turystycznego; 2) ustawianie barierek drewnianych; 3) ustawianie tablic informacyjnych; 4) budowa i utrzymanie kładek w miejscach podmokłych na szlakach turystycznych; 5) czasowe zamykanie szlaków turystycznych w miejscach powstających zniszczeń roślinności.	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń	
4	Zapobieganie odwadnianiu siedlisk - wykonanie zabudowy przeciwerozyjnej i małej retencji górskiej	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń	
5	Ochrona gleb poligonalnych: 1) rozbieranie kopców kamiennych układanych przez turystów; 2) ustawianie tablic ostrzegawczych i informacyjnych; 3) edukacja ekologiczna turystów.	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń	Oddziały: 25, 171, 172.
6	Ochrona gleb przed eutrofizacją. Usunięcie z terenu KPN ²⁾ odpadów ze starych wysypisk i rekultywacja terenu w otoczeniu schronisk turystycznych.	8 obiektów	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica

A. W leśnych i nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
1	Monitoring rzadkich i zagrożonych gatunków roślin. Monitorowanie znanych miejsc występowania rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, ocena zmian ich liczebności.	41 gatunków: 1) czosnek syberyjski (<i>Allium sibiricum</i>); 2) modrzewnica zwyczajna (<i>Andromeda polifolia</i>); 3) wełnianeczka darniowa (<i>Baeothryon alpinum</i>); 4) turzyca patagońska (<i>Carex magellanica</i>); 5) rosiczka okrągłolistna (<i>Drosera rotundifolia</i>); 6) bażyna obupłciowa (<i>Empetrum hermaphroditum</i>); 7) bażyna czarna (<i>Empetrum nigrum</i>);	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica

	<p>8) żurawina drobnoowocowa (<i>Oxycoccus microcarpus</i>);</p> <p>9) żurawina błotna (<i>Oxycoccus palustris</i>);</p> <p>10) dziewięciornik błotny (<i>Parnassia palustris</i>);</p> <p>11) malina moroszka (<i>Rubus chamaemorus</i>);</p> <p>12) wierzba lapońska (<i>Salix lapponum</i>);</p> <p>13) borówka bagienna (<i>Vaccinium uliginosum</i>);</p> <p>14) czosnek siatkowaty (<i>Allium victorialis</i>);</p> <p>15) gęsiówka alpejska (<i>Arabis alpina</i>);</p> <p>16) dzwonek karkonoski (<i>Campanula bohemica</i>);</p> <p>17) rzeżucha gorzka Opiza (<i>Cardamine amara subsp. Opizii</i>);</p> <p>18) rzeżucha rezedolistna (<i>Cardamine resedifolia</i>);</p> <p>19) irga pospolita (<i>Cotoneaster integerrimus</i>);</p> <p>20) zmienka górską (<i>Cryptogramma crispa</i>);</p> <p>21) wawrzynek wilczełyko (<i>Daphne mezereum</i>);</p> <p>22) świetlik maleńki (<i>Euphrasia minima</i>);</p> <p>23) przytulia sudecka (<i>Galium sudeticum</i>);</p> <p>24) goryczuszka polna (<i>Gentianella campestris</i>);</p> <p>25) kuklik górski (<i>Geum montanum</i>);</p> <p>26) szarota drobna (<i>Gnaphalium supinum</i>);</p> <p>27) jałowiec pospolity (<i>Juniperus communis subsp. Alpina</i>);</p> <p>28) czeremcha skalna (<i>Padus petraea</i>);</p> <p>29) biedrzynek mniejszy skalny (<i>Pimpinella saxifraga subsp. Rupestris</i>);</p> <p>30) gnidosz sudecki (<i>Pedicularis sudetica</i>);</p> <p>31) żebrowiec górski (<i>Pleurospermum austriacum</i>);</p> <p>32) różeniec górski (<i>Rhodiola rosea</i>);</p> <p>33) porzeczka skalna (<i>Ribes petraeum</i>);</p> <p>34) wierzba zielna (<i>Salix herbacea</i>);</p> <p>35) skalnica mchowata (<i>Saxifraga bryoides</i>);</p> <p>36) skalnica bazaltowa (<i>Saxifraga moschata subsp. Basaltica</i>);</p> <p>37) skalnica śnieżna (<i>Saxifraga nivalis</i>);</p>	
--	---	--

		<p>38) skalnica naprzeciwlistna (<i>Saxifraga oppositifolia</i>);</p> <p>39) przetacznik alpejski (<i>Veronica alpina</i>);</p> <p>40) kalina koralowa (<i>Viburnum opulus</i>);</p> <p>41) rozrzutka alpejska (<i>Woodsia alpina</i>).</p>	
2	<p>Badania szczegółowe małopowierzchniowych zbiorowisk nieleśnych KPN:</p> <p>1) borówczyska bażynowe;</p> <p>2) murawy halne;</p> <p>3) torfowiska ombrotroficzne w piętrze subalpejskim i minerotroficzne regla górnego;</p> <p>4) wydepczyska;</p> <p>5) wyleżyska;</p> <p>6) ziołorośla - wietlica alpejska (<i>Athyrium distentifolii</i>), (<i>Cicerbitetum alpinie</i>);</p> <p>7) źródlika;</p> <p>8) traworośla <i>Crepido - Calamagrostietum villosae</i>, <i>Bupleuro-Calamagrostietum arundinaceae</i>.</p>	<p>1) 5 stanowisk;</p> <p>2) 20 stanowisk;</p> <p>3) 4 transekty;</p> <p>4) 4 powierzchnie;</p> <p>5) 1 stanowisko;</p> <p>6) wietlica alpejska (<i>Athyrium distentifolii</i>) - 12 powierzchni, <i>Cicerbitetum alpinie</i> - 12 powierzchni;</p> <p>7) 15 stanowisk;</p> <p>8) <i>Crepido - Calamagrostietum villosae</i> - 12 powierzchni, <i>Bupleuro-Calamagrostietum arundinaceae</i> - 7 powierzchni.</p>	<p>Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica</p>
3	<p>Monitoring stanu roślinności podwodnej stawów karkonoskich ze szczególnym uwzględnieniem poryblina jeziornego (<i>Isoetes lacustris</i>)</p>	<p>3 transekty, 1 stanowisko</p>	<p>Obwód Ochronny Śnieżka</p>
4	<p>Zbiór nasion, części roślin dla prowadzenia hodowli rzadkich i zagrożonych gatunków roślin ex situ, tworzenia zasobów genowych zagrożonych populacji (zbiór dokonywany przez botaników)</p>	<p>Według potrzeb określonych w ramach monitoringu rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, zbiorowisk małopowierzchniowych, przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Karkonosze</p>	<p>Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica</p>
5	<p>Monitorowanie stanu ekosystemów leśnych - metodyka monitoringu opracowana i przyjęta dla KPN:</p> <p>a) powierzchnie kołowe (335 szt.),</p> <p>b) stałe powierzchnie obserwacji.</p>	<p>Cały teren ekosystemów leśnych KPN objęty ochroną ścisłą w ramach sieci powierzchni badawczych - 630 ha</p>	
6	<p>Długoterminowe badania klimatyczne, hydrologiczne i fizykochemiczne w leśnych zlewniach górskich w KPN Zlewnie: Kamieńczyka, Wrzosówki i Łomnicy</p>	<p>Całoroczne pomiary parametrów z częstotliwością co 1 godz.</p>	

7	Badania fauny Wielkiego i Małego Stawu, Śnieżnych Stawków	2 taksony (gromady)	Obwody Ochronne - Śnieżka, Przełęcz
8	Charakterystyka i ocena stanu aktualnego oraz identyfikacja zagrożeń wybranych grupy stawonogów epigeicznych na kołowych powierzchniach monitoringu lasu na obszarze KPN	Badania na wytypowanych lokalizacjach z sieci stałych powierzchni kołowych do 105 szt. w okresie dwóch lat,	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
9	Zintegrowany Monitoring Środowiska Przyrodniczego wg metodyki zatwierdzonej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Zlewnia Wrzosówki, Góra Szrenica	50 stanowisk pomiarowych, 17 programów tematycznych	Obwody Ochronne - Przełęcz, Szrenica
10	Badania liczebności oraz badania genetyczne populacji cietrzewia (<i>Lyrurus tetrix</i>), badania presji drapieżników na łęgi	Analizy genetyczne do 150 prób / rok odchodów, piór, innych tkanek, określenie 5 parametrów badanym materiale genetycznym; badania na 10 grupach, transektach z wykorzystaniem imitacji gniazd.	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz
11	Badania liczebności, badania genetyczne dużych ssaków drapieżnych rysia (<i>Lynx lynx</i>), wilka (<i>Canis lupus</i>)	Liczenie tropów na transektach - do km/rok, analizy genetyczne.	
12	Badania liczebności i behawioru jelenia (<i>Cervus elaphus</i>)	Liczenie tropów na transektach - do 36 km/rok	
13	Analiza antropopresji w obszarach chronionych. Badania poziomu hormonów stresu (glikokortykoidy) na przykładzie cietrzewi (<i>Lyrurus tetrix</i>) i jeleni (<i>Cervus elaphus</i>).	Analiza hormonów stresu- do 150 prób/ rok; analiza parazytologiczna i mikrobiologiczna -do 200 prób/rok	
14	Monitoring efektów wykonywanych zabiegów ochronnych w ramach remontów szlaków turystycznych i czasowego wyłączenia z użytkowania	Otoczenie szlaków turystycznych o zawężanej szerokości, zagrodzone skróty, odcinki szlaków wyłączone z użytkowania.	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
15	Monitoring intensywności ruchu turystycznego: 1) monitoring przy użyciu automatycznych rejestratorów; 2) liczenie turystów; 3) ankiety; 4) rejestr osób wwożonych kolejami linowymi.	Do 10 szt. rejestratorów, ankiety według potrzeb, 2 wykazy osób korzystających z transportu kolejami linowymi	
16	Monitoring wpływu ruchu turystycznego na środowisko przyrodnicze KPN ocenie podlega powierzchnia uszkodzonych zbiorowisk	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń	

	roślinnych, zmiany w składzie gatunkowym, występowanie gatunków obcych, synantropijnych, inwazyjnych	
17	Usuwanie roślinności synantropijnej i inwazyjnej	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji roślinności synantropijnej i inwazyjnej
18	Usuwanie nieczynnych elementów infrastruktury technicznej, budowli, słupów, kabli i innych elementów obcych	Według potrzeb zgłaszanych przez dotychczasowych użytkowników
19	Zorganizowanie miejsc odpoczynku dla turystów. Budowa nowych miejsc odpoczynku, remonty, naprawy, konserwacje istniejących, utrzymanie czystości wokół miejsc odpoczynku.	10 szt. miejsc odpoczynku
20	Utrzymanie szlaków turystycznych: 1) remonty, bieżące naprawy i konserwacja, szlaków turystycznych; 2) znakowanie szlaków turystycznych (malowanie oznaczeń, ustawianie kierunkowskazów i tyczek); 3) oczyszczanie KPN z nieczystości; 4) przycinanie pędów kosodrzewiny zarastającej szlaki turystyczne; 5) ustawianie i utrzymanie map oraz tablic informacyjnych.	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń nawierzchni szlaków, uszkodzeń kierunkowskazów, tablic, map, tyczek
21	Modyfikacja przebiegu szlaków turystycznych związana z bezpieczeństwem turystów lub potrzebami ochrony przyrody	Zakres zadania ustalany doraźnie w zależności od potrzeb zgłaszanych przez służby KPN
22	Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w obszarach udostępnionych dla ruchu turystycznego poprzez ustawianie i utrzymanie tablic na szlakach turystycznych i ich węzłach, w miejscach odpoczynku oraz przy wejściach do KPN: a) urzędowych związanych utrzymaniem porządku i bezpieczeństwa publicznego,	Tablice urzędowe – na wszystkich wejściach do KPN, pozostałe tablice (informacyjne, kierunkowskazy, edukacyjne) – w zależności od potrzeb

	b) informacyjnych związanych z ochroną przyrody, c) edukacyjnych.		
23	Edukacja ekologiczna turystów odwiedzających KPN poprzez: 1) remonty i utrzymanie istniejących ścieżek edukacyjnych; 2) wytyczanie i budowę nowych ścieżek edukacyjnych.	1. Remonty i utrzymanie istniejących ścieżek edukacyjnych: 10 szt. 2. Wytyczanie i budowa nowych ścieżek edukacyjnych – w zależności od potrzeb.	
24	Usuwanie połamanych, wyrwconych i martwych drzew ze szlaków turystycznych, dróg oraz ich bezpośredniego otoczenia	W zależności od potrzeb	
25	Utrzymanie zorganizowanych obszarów narciarskich (ZON) poprzez: 1) remonty, bieżące naprawy i konserwacje tras narciarskich, wyciągów narciarskich i kolei linowych; 2) znakowanie tras narciarskich (ustawianie kierunkowskazów, znaków i tyczek); 3) oczyszczanie terenów zorganizowanych obszarów narciarskich z nieczystości; 4) usuwanie nalotów i odrostów z tras narciarskich i terenów pod wyciągami i kolejami linowymi; 5) koszenie lub wypas; 6) zabezpieczenie gleb przed erozją; 7) ustawianie i utrzymanie tablic informacyjnych.	W zależności od potrzeb 14,7 km nartostrad; 4 wyciągi krzesełkowe, 9 kolejek linowych	
26	Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego na zorganizowanych obszarach narciarskich (ZON) oraz ograniczenie nielegalnego wstępu na teren KPN poprzez ustawianie i utrzymanie tablic dla zorganizowanych obszarów narciarskich: 1) urzędowych związanych z utrzymaniem porządku i bezpieczeństwa publicznego;	W zależności od potrzeb: 14,7 km nartostrad 4 wyciągi krzesełkowe 9 kolejek linowych	

	2) informacyjnych, zabezpieczających przed nielegalnym wstępem na terenie KPN.		
27	<p>Usuwanie połamanych, wyrwionych i martwych drzew z tras narciarskich oraz wyciągów narciarskich i kolei linowych oraz ich bezpośredniego sąsiedztwa poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przecinanie drzew blokujących trasy narciarskie oraz ściąganie drzew zawieszonych przy wyciągach narciarskich i kolejach linowych, stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia ludzkiego; 2) przycinanie gałęzi dla utrzymania wymaganej skrajni wyciągów narciarskich i kolei linowych. 	<p>W zależności od potrzeb: 14,7 km nartostrad 4 wyciągi krzeselkowe 9 kolejek linowych</p>	
28	Wykup gruntów, zamiana, przejęcie gruntów w otoczeniu istniejących obiektów będących własnością innych podmiotów	Według potrzeb zgłaszanych przez właścicieli lub użytkowników nieruchomości	
29	<p>Ochrona roślinności przed wydeptywaniem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kanalizowanie ruchu turystycznego; 2) ustawianie barierek drewnianych; 3) ustawianie tablic informacyjnych; 4) czasowe zamykanie szlaków turystycznych w miejscach powstających zniszczeń roślinności. 	W zależności od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń	
30	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konserwacja szlaków turystycznych i dróg wewnętrznych, zabezpieczanie przed zniszczeniami spowodowanymi przez opady atmosferyczne. 2. Usuwanie uszkodzeń nawierzchni szlaków turystycznych, dróg wewnętrznych, stref wypoczynkowych. 	W zależności od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń	

31	Ochrona stosunków wodnych w ekosystemach torfowiskowych poprzez: 1) budowę, konserwację i utrzymanie kładek, mostów itp.; 2) zabudowę rynien erozyjnych w miejscach powstającej erozji.	W zależności od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń	
----	---	---	--

II. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony czynnej

A. Ochrona przyrody nieożywionej i gleb

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Remonty szlaków turystycznych - fragmenty szlaku zielonego pomiędzy grupą skalną Pielgrzymy a Przełęczą Karkonoską	Do 2450 m	Oddziały – 73, 74, 75, 76, 77, 98
2	Remonty dróg wewnętrznych: 1) naprawy nawierzchni dróg; 2) wymiany przepustów; 3) naprawy murów oporowych; 4) czyszczenie rowów; 5) wymiany wodospustów.	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń	Obwody ochronne - Przełęcz, Szrenica, Śnieżka
3	1. Konserwacja szlaków turystycznych i dróg wewnętrznych, zabezpieczanie przed zniszczeniami spowodowanymi przez opady atmosferyczne. 2. Usuwanie uszkodzeń nawierzchni szlaków turystycznych i dróg wewnętrznych.	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń	
4	Regeneracja roślinności w otoczeniu szlaków turystycznych, dróg, schronisk i innych obiektów: 1) wysiew nasion gatunków rodzimych; 2) wysadzanie sadzonek roślin; 3) rozkładanie płatów darni w miejscach uszkodzeń roślinności; 4) umacnianie powierzchni gleby matami, drewnem lub kamieniami.	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń	
5	Ochrona stosunków wodnych w ekosystemach torfowiskowych:	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń	

	<ol style="list-style-type: none"> 1) budowa, konserwacja i utrzymanie kładek, mostów itp.; 2) zabudowa rynien erozyjnych w miejscach powstającej erozji. 		
6	Zapobieganie odwadnianiu siedlisk - wykonanie zabudowy przeciwerozynnej i małej retencji górskiej	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji miejsc zagrożonych odwodnieniem	
7	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona gleb przed eutrofizacją. 2. Usuwanie z terenu KPN odpadów ze starych wysypisk i rekultywacja terenów po ich usunięciu. 	4 obiekty	

B. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Monitorowanie owadów w przypadkach masowego pojawu. Określenie stopnia zagrożenia oraz zakresu gradacji na podstawie powierzchni kontrolnych i dynamiki wydzielania się posuszu.	Według potrzeb	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
2	Monitorowanie stanu ekosystemów leśnych. Metodyka monitoringu opracowana i przyjęta dla KPN: <ol style="list-style-type: none"> 1) powierzchnie kołowe (708 szt.); 2) stałe powierzchnie obserwacji. 	Cały teren ekosystemów leśnych KPN objęty ochroną czynną w ramach sieci powierzchni badawczych - 4397 ha	
3	Monitorowanie stanu zdrowotnego drzewostanów świerkowych: <ol style="list-style-type: none"> 1) ocena na podstawie ilości wydzielanego posuszu oraz ilości uszkodzonych drzew przez czynniki biotyczne i abiotyczne; 2) ocena odnowienia naturalnego pod względem zgodności z siedliskiem oraz możliwości zastąpienia drzewostanu matecznego. 	do 4000ha,	
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie zagrożenia pożarowego. 2. Stałe kontrole w terenie przez służby KPN. 	4397 ha,	

5	1. Ochrona ekosystemów leśnych przed pożarami i szkodnictwem leśnym. 2. Utrzymanie baz sprzętu przeciwpożarowego i jego konserwacja,	3 sztuki	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
6	Zbiór szyszek, nasion i części wegetatywnych roślin	W miarę potrzeb hodowlanych i stosownie do urodzaju nasion	
7	Hodowla sadzonek	Do 60 000 sztuk	Szkółka leśna, oddział 104, 108, 113, 118
8	Zbiór ściółki dla zaszczepienia grzybów korzeniowych (mikoryz) na produkowanych sadzonkach	Do 80 metrów przestrzennych	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
9	1. Usunięcie części drzew w pododdziale w celu poprawy warunków wzrostu dla młodego pokolenia drzew (cięcia na rzecz odnowienia). 2. Inicjowanie odnowienia naturalnego gatunków zgodnych z siedliskiem.	Do 27 ha (w okresie 2 lat)	Oddziały –29b, 30f, 31g, 34d, 40a,b, 41a, 43c,f 46a, c, 48a, 48b,49j, 51k, 51j, 117c, 118f, g, h, 134k, l, 135b, f, 145a, 182b, 183a,b, 184a, 185a,c 188b, 135b,i, f, 190b, 228d (działka 336 obręb 0014 Jagniątek), 231a,d (działka 319 obręb 0014 Jagniątek), 236a (działka 344 obręb 0014 Jagniątek)
10	Przebudowa drzewostanów i ich renaturalizacja: 1) sadzenie sadzonek lub wysiewanie nasion drzew i krzewów w drzewostanach o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem; 2) inicjowanie odnowienia naturalnego gatunków zgodnych z siedliskiem.	Sadzenie do 34 000 sztuk sadzonek (w okresie 2 lat). Inicjowanie odnowień w zależności od zainwentaryzowanego obradzenia nasion.	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
11	Restytucja rzadkich i zagrożonych ekotypów drzew i krzewów - sadzenie sadzonek lub wysiewanie nasion drzew i krzewów w wyznaczonych mikrosiedliskach. Inicjowanie odnowienia naturalnego gatunków właściwych dla siedliska.	Do 17 gatunków	
12	Utrzymanie archiwów genetycznych: 1) zakładanie i pielęgnacja archiwów genetycznych; 2) usuwanie roślinności konkurencyjnej,	Do 15 ha (co roku)	

	<p>formowanie szczepów i sadzonek;</p> <p>3) zabezpieczanie szczepów i sadzonek na okres zimowy;</p> <p>4) utrzymanie żywotności szczepów na archiwach genetycznych poprzez zastosowanie: nawozów, środków ochrony roślin oraz ograniczanie liczebności populacji gryzoni.</p>		
13	Wykaszenie roślin wokół sadzonek drzew na uprawach leśnych	Do 28 ha (w okresie 2 lat)	
14	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew na uprawach leśnych i młodnikach (czyszczenia wczesne, czyszczenia późne)	Do 42 ha (w okresie 2 lat)	
15	Kontrolne poszukiwania owadów zasnui świerkowej (<i>Cephalia abietis</i>)	Do 12 jednostek kontrolnych na rok	
16	Wykładanie oraz korowanie drzew pułapkowych na kornika drukarza (<i>Ips typographus</i>)	W miarę potrzeb określanych na podstawie ilości wydzielanego posuszu (drzew zasiedlonych) w poprzednim sezonie wegetacyjnym, do 108 szt. (w okresie 2 lat)	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
17	Wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych) na: <ol style="list-style-type: none"> 1) kornika drukarza (<i>Ips typographus</i>); 2) rytownika pospolitego (<i>Pityogenes chalcographus</i>); 3) drwalnika paskowanego (<i>Trypodendron lineatum</i>); 4) brudnicę mniszkę (<i>Lymantria monacha</i>); 5) wskaźnicę modrzewianeczkę (<i>Zeiraphera griseana</i>). 	Do 460 sztuk pułapek (w okresie 2 lat)	
18	Korowanie drewna zasiedlonego przez kornika drukarza (<i>Ips typographus</i>) i gatunki jemu towarzyszące	W miarę potrzeb i stopnia rozwoju owadów, z pozostawieniem części masy drewna okorowanego do stopniowego rozkładu, do 1606 ha objętych oceną występowania zasiedlenia	
19	Cięcia sanitarne: <ol style="list-style-type: none"> 1) usuwanie drzew powalonych na: szlaki turystyczne, ogrodzenia z podsadzeniami podokapowymi; 	W miarę potrzeb i stopnia zagrożenia przez owady, na powierzchni inwentaryzowanej 1606 ha	

	2) usuwanie drzew zasiedlonych przez kornika drukarza (<i>Ips typographus</i>) i gatunki jemu towarzyszące dla ograniczenia masowego rozwoju owadów zagrażających zdrowotności drzewostanów.		
20	Zabezpieczanie upraw leśnych przed uszkodzeniami przez jelenia (<i>Cervus elaphus</i>) i sarnę (<i>Capreolus capreolus</i>), poprzez budowę nowych ogrodzeń upraw podokapowych	Do 3160 m (w okresie 2 lat)	
21	Naprawy istniejących ogrodzeń upraw leśnych dla zabezpieczenia przed uszkodzeniami przez jelenia (<i>Cervus elaphus</i>) i sarnę (<i>Capreolus capreolus</i>)	W miarę potrzeb (stwierdzanych uszkodzeń ogrodzeń przez śnieg, złamane drzewa, konary drzew, osoby trzecie)	
22	Kompleksowe naprawy ogrodzeń powierzchniowych (obejmujące wymianę słupków oraz częściową wymianę siatki ogrodzeniowej)	Do 13500 m (w okresie 2 lat)	
23	Demontaż ogrodzeń upraw leśnych	Do 800 m długości siatki ogrodzeniowej w obszarach niewymagających dalszej ochrony przed zgryzaniem przez zwierzynę z uwagi na wielkość drzewek	
24	Zabezpieczanie upraw leśnych przed uszkodzeniami przez jelenia (<i>Cervus elaphus</i>) i sarnę (<i>Capreolus capreolus</i>) - stosowanie indywidualnych osłon z siatki	Do 900 sztuk przestawionych lub naprawionych osłon (w okresie 2 lat)	
25	Zabezpieczanie drzewek przed uszkodzeniami przez jelenia (<i>Cervus elaphus</i>) i sarnę (<i>Capreolus capreolus</i>) - stosowanie na pędy szczytowe środków zapachowych (repelentów)	Do 690 000 sztuk (w okresie 2 lat)	
26	Zabezpieczanie mechaniczne drzew przed spalowaniem przez jelenia (<i>Cervus elaphus</i>) - za pomocą osłon indywidualnych i środków zapachowych (repelentów)	Do 1700 sztuk (w okresie 2 lat)	
27	Ochrona zbiorowisk leśnych przed szkodami powodowanymi przez zwierzęta:	1. Zakres zabezpieczeń repelentami i metodami mechanicznymi: według potrzeb wynikających z uszkodzeń odnowień. 2. Zakres regulacji liczebności:	

<p>1) zabezpieczanie drzewostanów repelentami i metodami mechanicznymi przed uszkodzeniami powodowanymi przez zwierzęta;</p> <p>2) regulacja liczebności populacji jeleni (<i>Cervus elaphus</i>) i dzików (<i>Sus scrofa</i>) na podstawie wyników monitoringu ich liczebności oraz wpływu na ekosystemy leśne, z uwzględnieniem liczebności dużych drapieżników oraz ich zapotrzebowania pokarmowego. Zasady regulacji populacji jeleni, sarny i dzika:</p> <p>a) regulacja prowadzona w przypadku, gdy monitoring skutków żerowania zwierzyny wykaże znaczące oddziaływanie na ekosystemy leśne zagrażające celom ich ochrony ze wskazaniem z danych monitoringu gatunku powodującego szkody,</p> <p>b) zakres regulacji uwzględnić będzie zapotrzebowanie dużych drapieżników na pokarm, określane na podstawie monitoringu liczebności dużych drapieżników. W przypadku gdy dane z monitoringu dużych drapieżników wykażą możliwość naturalnej regulacji populacji jeleniowatych, dzika, regulacja liczebności tych gatunków nie będzie wykonywana,</p> <p>c) regulacja populacji jelenia realizowana poza okresem rykowiska,</p> <p>3) wzbogacanie bazy pokarmowej w okresach z wysoką pokrywą śnieżną i niskimi temperaturami dla ograniczania szkód powodowanych przez</p>	<p>a) zmniejszenie liczebności jeleni o 30 szt. co roku,</p> <p>b) zmniejszanie liczebności dzików o 30 szt. co roku, z możliwością zmniejszenia planowanego poziomu redukcji w przypadku zinwentaryzowania mało istotnego poziomu szkód.</p> <p>3. Zakres dokarmiania według potrzeb.</p> <p>4. Zakres ewentualnej ingerencji farmakologicznej, redukcji zgodnie z wytycznymi inspekcji weterynaryjnej.</p>	
--	--	--

	jeleniowate w ekosystemach leśnych; 4) ochrona populacji zwierząt przed chorobami przenoszonymi przez zwierzęta.		
28	Długoterminowe badania klimatyczne, hydrologiczne i fizykochemiczne w leśnych zlewniach górskich w KPN	Całoroczne pomiary parametrów z częstotliwością co 1 godz.	
29	Charakterystyka i ocena stanu aktualnego, identyfikacja zagrożeń wybranych grup stawonogów epigeicznych na kołowych powierzchniach monitoringu lasu na obszarze KPN: charakterystyka i ocena stanu aktualnego, rola w ekosystemach leśnych, identyfikacja zagrożeń i propozycje zadań ochronnych	Badania na wytypowanych lokalizacjach z sieci stałych powierzchni kołowych do 708 sztuk w okresie dwóch lat	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
30	Zintegrowany Monitoring Środowiska Przyrodniczego wg metodyki zatwierdzonej przez Główną Inspekcję Ochrony Środowiska,	50 stanowisk pomiarowych, 17 programów tematycznych	Obwód Ochronny Przełęcz
31	Badania liczebności, badania genetyczne populacji cietrzewia (<i>Lyrurus tetrix</i>), badania presji drapieżników na łęgi	analizy genetyczne do 150 prób / rok odchodów, piór, innych tkanek, określenie 5 parametrów badanym materiale genetycznym; badania na 10 grupach, transektach z wykorzystaniem imitacji gniazd	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
32	Badania liczebności i badania genetyczne dużych ssaków drapieżnych: rysia (<i>Lynx lynx</i>), wilka (<i>Canis lupus</i>)	liczenie tropów na transektach -do km/rok, analizy genetyczne	
33	Badania liczebności i behawioru jelenia (<i>Cervus elaphus</i>)	liczenie tropów na transektach do km/rok	
34	Analiza antropopresji w obszarach chronionych. Badania poziomu hormonów stresu (glikokortykoidy) na przykładzie cietrzewi (<i>Lyrurus tetrix</i>) i jeleni (<i>Cervus elaphus</i>).	analiza hormonów stresu do 150 prób/rok; analiza parazytologiczna i mikrobiologiczna do 200 prób/rok	
35	Monitoring efektów wykonywanych zabiegów ochronnych w ramach remontów szlaków oraz czasowego ich wyłączenia z użytkowania	Otoczenie szlaków turystycznych o zawężanej szerokości, zagrodzone skróty, odcinki szlaków wyłączone z użytkowania	
36	Monitoring intensywności ruchu turystycznego: 1) monitoring przy użyciu automatycznych rejestratorów;	Do 10 szt. rejestratorów, ankiety według potrzeb, 2 wykazy osób korzystających z transportu kolejami linowymi	

	2) liczenie turystów; 3) ankiety; 4) rejestr osób wwożonych kolejami linowymi.		
37	Monitoring wpływu ruchu turystycznego na środowisko przyrodnicze KPN. Monitoring wg przyjętej w KPN metodyki.	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń	
38	Ochrona roślinności przed wydeptywaniem: 1) kanalizowanie ruchu turystycznego; 2) ustawianie barierek drewnianych; 3) ustawianie tablic informacyjnych; 4) czasowe zamykanie szlaków turystycznych w miejscach powstających zniszczeń roślinności.	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń	
39	Usuwanie roślinności synantropijnej, inwazyjnej w otoczeniu dróg, potoków szlaków turystycznych, schronisk, nartostrad	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji roślin inwazyjnych i synantropijnych	
40	Usuwanie nieczynnych elementów infrastruktury technicznej, budynków i budowli, słupów, kabli i innych elementów pochodzenia antropogenicznego	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji	
41	Zorganizowanie miejsc odpoczynku dla turystów. Budowa nowych miejsc odpoczynku, remonty, naprawy, konserwacje istniejących, utrzymanie czystości wokół miejsc odpoczynku.	Do 36 sztuk	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
42	Utrzymanie infrastruktury umożliwiającej zwiedzanie Wodospadu Kamieńczyka: 1) przeglądy techniczne elementów konstrukcyjnych i zabezpieczających; 2) remonty, naprawy i konserwacje; 3) przebudowa infrastruktury umożliwiającej zwiedzanie.	Wodospad Kamieńczyka	Oddział: 184
43	Utrzymanie szlaków turystycznych:	Według potrzeb	

	<p>1) remonty, bieżące naprawy i konserwacja, szlaków turystycznych;</p> <p>2) znakowanie szlaków turystycznych (malowanie oznaczeń, ustawianie kierunkowskazów i tyczek):</p> <p>a) znakowanie letnie,</p> <p>b) znakowanie zimowe;</p> <p>3) oczyszczanie KPN z nieczystości;</p> <p>4) przycinanie pędów kosodrzewiny zarastającej szlaki turystyczne;</p> <p>5) ustawianie i utrzymanie map oraz tablic informacyjnych.</p>		Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
44	Modyfikacja przebiegu szlaków turystycznych związana z bezpieczeństwem turystów lub potrzebami ochrony przyrody	Według potrzeb	
45	Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w obszarach udostępnionych dla ruchu turystycznego poprzez ustawianie i utrzymanie tablic na szlakach turystycznych i ich węzłach, w miejscach odpoczynku oraz przy wejściach do KPN:	Tablice urzędowe – na wszystkich wejściach do KPN, pozostałe tablice (informacyjne, kierunkowskazy, edukacyjne) – w zależności od potrzeb	
	<p>a) urzędowych związanych utrzymaniem porządku i bezpieczeństwa publicznego,</p> <p>b) informacyjnych związanych z ochroną przyrody,</p> <p>c) edukacyjnych.</p>		
46	Edukacja ekologiczna turystów odwiedzających KPN:	<p>1. Istniejące ścieżki w liczbie 10 sztuk.</p> <p>2. Wytyczanie nowych ścieżek - w zależności od potrzeb.</p> <p>3. Całoroczne zajęcia dla grup zorganizowanych.</p>	
	<p>1) remonty i utrzymanie istniejących ścieżek edukacyjnych;</p> <p>2) wytyczanie i budowa nowych ścieżek edukacyjnych;</p> <p>3) zajęcia z pracownikami KPN lub osobami przeszkolonymi.</p>		
47	Usuwanie połamanych, wywróconych i martwych drzew ze szlaków	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń	

	turystycznych, dróg oraz ich bezpośredniego otoczenia		
48	<p>Utrzymanie zorganizowanych obszarów narciarskich (ZON):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) remonty, bieżące naprawy i konserwacje tras narciarskich, wyciągów narciarskich i kolei linowych; 2) znakowanie tras narciarskich (ustawianie kierunkowskazów, znaków i tyczek); 3) oczyszczanie terenów zorganizowanych obszarów narciarskich z nieczystości; 4) usuwanie nalotów i odrostów z tras narciarskich i terenów pod wyciągami i kolejami linowymi; 5) koszenie lub wypas; 6) zabezpieczenie gleb przed erozją; 7) ustawianie i utrzymanie tablic informacyjnych. 	<p>Według potrzeb 14,7 km nartostrad; 4 wyciągi krzesełkowe, 9 kolejek linowych</p>	<p>Obwody ochronne - Śnieżka, Szrenica. Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica</p>
49	<p>Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego na zorganizowanych obszarach narciarskich (ZON) oraz ograniczenie nielegalnego wstępu na teren KPN poprzez ustawianie i utrzymanie tablic:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dla zorganizowanych obszarów narciarskich; 2) urzędowych związanych z utrzymaniem porządku i bezpieczeństwa publicznego 3) informacyjnych, zabezpieczających przed nielegalnym wstępem na teren KPN. 	<p>Według potrzeb 14,7 km nartostrad; 4 wyciągi krzesełkowe, 9 kolejek linowych</p>	
50	<p>Usuwanie połamanych, wywróconych i martwych drzew z tras narciarskich oraz wyciągów narciarskich i kolei linowych oraz ich bezpośredniego sąsiedztwa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przecinanie drzew blokujących trasy narciarskie oraz ściąganie drzew zawieszonych przy wyciągach narciarskich i kolejach linowych stwarzających 	<p>Według potrzeb 14,7 km nartostrad; 4 wyciągi krzesełkowe, 9 kolejek linowych</p>	

	<p>bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia ludzkiego;</p> <p>2) przycinanie gałęzi dla utrzymania wymaganej skrajni wyciągów narciarskich i kolei linowych.</p>		
51	Wykup gruntów, zamiana, przejęcie gruntów	Według potrzeb zgłaszanych przez właścicieli lub zarządzających nieruchomościami	
52	Budowa, remonty, naprawy i konserwacje punktów informacji turystycznej i miejsc pobierania opłat za wstęp do KPN	Do 9 sztuk	

C. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
1	<p>Prowadzenie wypasu, wykaszanie ekosystemów łąkowych wraz z usunięciem biomasy, w tym w ramach ochrony siedlisk przyrodniczych Natura 2000³⁾:</p> <p>1) 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>);</p> <p>2) 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>);</p> <p>3) 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska;</p> <p>4) (*)6230 Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie).</p>	Do 35 ha na rok	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, działka 168 AM3 Obręb Sobieszów
2	<p>Wycinanie nalotów drzew i krzewów w ekosystemach łąkowych, w tym na siedliskach przyrodniczych Natura 2000³⁾:</p> <p>1) 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>);</p> <p>2) 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>);</p> <p>3) 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska.</p>	Do 2 ha na rok	

3	Nawożenie organiczne ekosystemów łąkowych w tym na siedliskach przyrodniczych Natura 2000 ³⁾ : 1) 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); 2) 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>).	Do 4,0 ha na rok	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz
4	Usuwanie owocostanów szczawiu alpejskiego (<i>Rumex alpinus</i>) na Hali pod Łabskim Szczytem	W zależności od wyników obserwacji botanicznych - do 2,5 ha na rok	Obwód Ochronny Szrenica
5	Prowadzenie Ogrodu Karkonoskich Ziół i Krzewów przy Centrum Informacyjnym w Karpaczu, w tym: 1) zbiór nasion i roślin z terenu KPN, w celu uzupełnienia kolekcji roślin o właściwościach leczniczych i gatunków rzadkich, do prezentacji edukacyjnych; 2) utrzymanie zebranych roślin w uprawie.	0,3 ha	Obwód Ochronny Śnieżka
6	Założenie i prowadzenie ogrodu roślin karkonoskich w KBGJ ⁴⁾ , w tym: 1) zbiór nasion i roślin z terenu KPN w celu uzupełnienia kolekcji roślin, do prezentacji edukacyjnych; 2) utrzymanie zebranych roślin w uprawie.	0,5 ha	Obwód Ochronny Przełęcz
7	Prowadzenie pokazowego torfowiska w KBGJ, w tym: 1) zbiór nasion i roślin z terenu KPN w celu uzupełnienia kolekcji roślin, do prezentacji edukacyjnych; 2) utrzymanie zebranych roślin w uprawie.	0,2 ha	
8	Monitoring efektów wykonywanych zabiegów ochronnych w ekosystemach łąkowych	Łąki objęte ochroną czynną	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz,
9	Monitoring gatunków z rodziny storczykowatych Orchidaceae	Łąki i drzewostany objęte ochroną czynną	

10	Długoterminowe badania klimatyczne, hydrologiczne i fizykochemiczne w leśnych zlewniach górskich w KPN	Całoroczne pomiary parametrów z częstotliwością co 1 godz.	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz
11	Zintegrowany Monitoring Środowiska Przyrodniczego wg metodyki zatwierdzonej przez Główną Inspekcję Ochrony Środowiska,	50 stanowisk pomiarowych, 17 programów tematycznych	Obwody Ochronne - Przełęcz, Szrenica
12	Monitoring wpływu ruchu turystycznego na środowisko przyrodnicze KPN. Monitoring wg przyjętej w KPN metodyki.	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
13	Ochrona roślinności przed wydeptywaniem: 1) kanalizowanie ruchu turystycznego; 2) ustawianie barierek drewnianych; 3) ustawianie tablic informacyjnych; 4) czasowe zamykanie szlaków turystycznych w miejscach powstających zniszczeń roślinności.	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji uszkodzeń	
14	Usuwanie roślinności synantropijnej, inwazyjnej, obcej (środowiskowo) w otoczeniu dróg, potoków szlaków turystycznych, schronisk, nartostrad	Zależny od potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji roślin inwazyjnych i synantropijnych	
15	Usuwanie nieczynnych elementów infrastruktury technicznej, budynków i budowli, słupów, kabli i innych elementów pochodzenia antropogenicznego	Według potrzeb	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
16	Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w obszarach udostępnionych dla ruchu turystycznego poprzez ustawianie i utrzymanie tablic na szlakach turystycznych i ich węzłach, w miejscach odpoczynku oraz przy wejściach do KPN: 1) urzędowych związanych utrzymaniem porządku i bezpieczeństwa publicznego; 2) informacyjnych związanych z ochroną przyrody; 3) edukacyjnych.	Tablice urzędowe – na wszystkich wejściach do KPN, pozostałe tablice: informacyjne, kierunkowskazy, edukacyjne - w zależności od potrzeb	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica

17	<p>Edukacja ekologiczna turystów odwiedzających KPN:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) remonty i utrzymanie istniejących ścieżek edukacyjnych; 2) wytyczanie i budowa nowych ścieżek edukacyjnych; 3) zajęcia z pracownikami KPN lub osobami przeszkolonymi. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istniejące ścieżki - 10 sztuk. 2. Wytyczanie nowych ścieżek - w zależności od potrzeb. 3. Całoroczne zajęcia dla grup zorganizowanych. 	
18	<p>Utrzymanie zorganizowanych obszarów narciarskich (ZON):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) remonty, bieżące naprawy i konserwacje tras narciarskich, wyciągów narciarskich i kolei linowych; 2) znakowanie tras narciarskich (ustawianie kierunkowskazów, znaków i tyczek); 3) oczyszczanie terenów zorganizowanych obszarów narciarskich z nieczystości; 4) usuwanie nalotów i odrostów z tras narciarskich i terenów pod wyciągami i kolejami linowymi; 5) koszenie lub wypas; 6) zabezpieczenie gleb przed erozją; 7) ustawianie i utrzymanie tablic informacyjnych. 	Według potrzeb	
19	<p>Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego na zorganizowanych obszarach narciarskich (ZON) oraz ograniczenie nielegalnego wstępu na teren KPN poprzez ustawianie i utrzymanie tablic dla zorganizowanych obszarów narciarskich:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) urzędowych związanych z utrzymaniem porządku i bezpieczeństwa publicznego; 2) informacyjnych, zabezpieczających przed nielegalnym wstępem na teren KPN. 	Według potrzeb	

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą oraz pododdziały oznaczone literą podano zgodnie z mapą przeglądową drzewostanów Karkonoskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji

Leśnej Oddział w Brzegu w skali 1:25 000, według stanu na dzień 1.01.2002 r. Mapa znajduje się w siedzibie Karkonoskiego Parku Narodowego w miejscowości Jelenia Góra.

²⁾ KPN – Karkonoski Park Narodowy.

³⁾ Kod siedliska przyrodniczego, nazwa siedliska przyrodniczego oraz nazwy gatunków roślin lub zwierząt podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713), przy czym w przypadku niektórych siedlisk przyrodniczych przy ich nazwie i kodzie zgodnym z ww. rozporządzeniem podano także podtypy siedliska lub zespół w jego obrębie występujące na obszarze KPN.

⁴⁾ KBGJ – Karkonoski Bank Genów w Jagniątkowie

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Czynna ochrona gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku ¹⁾	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Bażyna czarna (<i>Empetrum nigrum</i>)	1. Zbiór nasion i/lub części roślin ze stanowisk naturalnych. 2. Hodowla sadzonek w KBGJ ²⁾ . 3. Przechowywanie nasion w LBGK ³⁾ . 4. Utrzymanie roślin w hodowli w Ogrodzie Karkonoskich Ziół i Krzewów w Karpaczu, w ogrodzie lub na pokazowym torfowisku przy KBGJ. 5. Zachowanie gatunku w terenie KPN in situ. 6. Monitorowanie czynników biotycznych i abiotycznych zagrażających rodzimym populacjom roślin.	Zachowanie <i>in situ</i> i <i>ex situ</i>
2	Bażyna obupłciowa (<i>Empetrum hermaphroditum</i>)		
3	Borówka bagienna (<i>Vaccinium uliginosum</i>)		
4	Czosnek siatkowaty (<i>Alium victorialis</i>)		
5	Dziwięciornik błotny (<i>Parnassia palustris</i>)		
6	Dzwonek karkonoski (<i>Campanula bohémica</i>)		
7	Gnidosz sudecki (<i>Pedicularis sudetica</i>)		
8	Goryczuszka polna (<i>Gentianella campestris</i>)		
9	Irga pospolita (<i>Cotoneaster integerrimus</i>)		
10	Kalina koralowa (<i>Viburnum opulus</i>)		
11	Kuklik górski (<i>Geum montanum</i>)		
12	Malina moroszka (<i>Rubus chamaemorus</i>)		
13	Modrzewnica zwyczajna (<i>Andromeda polifolia</i>)		
14	Przetacznik alpejski (<i>Veronica alpina</i>)		
15	Rozrzutka alpejska (<i>Woodsia alpina</i>)		
16	Różanecznik alpejski (<i>Rhododendron ferugineum</i>)		
17	Rzeżucha gorzka Opiza (<i>Cardamine amara</i> subsp. <i>opizii</i>)		
18	Rzeżucha rezedolistna (<i>Cardamine resedifolia</i>)		
19	Skalnica naprzeciwlistna (<i>Saxifraga oppositifolia</i>)		
20	Szarota drobna (<i>Gnaphalium supinum</i>)		

21	Świetlik małeńki (<i>Euphrasia minima</i>)		
22	Wełnianeczka alpejska (<i>Baeothryon alpinum</i>)		
23	Wierzba lapońska (<i>Salix lapponum</i>)		
24	Wierzba zielna (<i>Salix herbacea</i>)		
25	Żurawina błotna (<i>Oxycoccus palustris</i>)		
26	Żurawina drobnolistkowa (<i>Oxycoccus microcarpus</i>)		
27	Biedrzynek mniejszy (<i>Pimpinella saxifraga</i> subsp. <i>rupestris</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie roślin w hodowli w KBGJ. 2. Utrzymanie roślin w hodowli w Ogrodzie Karkonoskich Ziół i Krzewów w Karpaczu, w ogrodzie lub na pokazowym torfowisku przy KBGJ. 3. Przechowywanie nasion w LBGK. 4. Zachowanie gatunku na terenie KPN⁴⁾ <i>in situ</i>. 5. Monitorowanie czynników zagrażających rodzimym populacjom roślin. 	Zachowanie <i>in situ</i> i <i>ex situ</i>
28	Czeremcha skalna (<i>Padus petraea</i>)		
29	Czosnek syberyjski (<i>Alium sibiricum</i>)		
30	Gęsiówka alpejska (<i>Arabis alpina</i>)		
31	Jałowiec pospolity halny (<i>Juniperus communis</i> subsp. <i>alpina</i>)		
32	Porzeczka skalna (<i>Ribes petraeum</i>)		
33	Przytulia sudecka (<i>Galium sudeticum</i>)		
34	Rosiczka okrągłolistna (<i>Drosera rotundifolia</i>)		
35	Różeniec górski (<i>Rhodiola rosea</i>)		
36	Skalnica bazaltowa (<i>Saxifraga moschata</i> subsp. <i>Basaltica</i>)		
37	Skalnica mchowata (<i>Saxifraga bryoides</i>)		
38	Skalnica śnieżna (<i>Saxifraga nivalis</i>)		
39	Turzyca patagońska (<i>Carex magellanicum</i>)		
40	Wawrzynek wilczętyko (<i>Daphne mezereum</i>)		
41	Zmienka górską (<i>Cryptogramma crista</i>)		
42	Żebrowiec górski (<i>Pleurospermum austriacum</i>)		
43	Arcydzięgiel litwor (<i>Angelica archangelica</i>)		
44	Arnika górską (<i>Arnica montana</i>)		

45	Brzoza omszona karpacka (<i>Betula pubescens ssp. carpatica</i>)	2. Hodowla sadzonek oraz utrzymanie roślin w hodowli w KBGJ. 3. Utrzymanie roślin w hodowli w Ogrodzie Karkonoskich Ziół i Krzewów w Karpaczu, w ogrodzie lub na pokazowym torfowisku przy KBGJ. 4. Zachowanie gatunku na terenie KPN in situ. 5. Monitorowanie czynników zagrażających rodzimym populacjom roślin.	
46	Jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>)		
47	Krokus wiosenny (<i>Crocus heufelianus</i>)		
48	Kruszyna pospolita (<i>Frangula alnus</i>)		
49	Prosienicznik jednogłówny (<i>Hypochoeris uniflora</i>)		
50	Trzmielina pospolita (<i>Euonymus europaeus</i>)		
51	Wszewłoga górską (<i>Meum athamanticum</i>)		
52	Sosna kosodrzewina (<i>Pinus mugo</i>)	1. Utrzymanie roślin w hodowli w KBGJ. 2. Utrzymanie roślin w hodowli w Ogrodzie Karkonoskich Ziół i Krzewów w Karpaczu, w ogrodzie lub na pokazowym torfowisku przy KBGJ. 3. Zachowanie gatunku na terenie KPN in situ. 4. Monitorowanie czynników zagrażających rodzimym populacjom roślin.	Zachowanie <i>in situ</i> i <i>ex situ</i>
53	Rozchodnik olbrzymi (<i>Sedum maximum</i>)		
54	Róża alpejska (<i>Rosa pendulina</i>)		
55	Wełnianka pochwowata (<i>Eriophorum vaginatum</i>)		
56	Wełnianka wąskolistna (<i>Eriophorum angustifolium</i>)		
57	Widlicz alpejski (<i>Diphasiastrum alpinum</i>)		
58	Borówka brusznica (<i>Vaccinium vitis-idaea</i>)	1. Zbiór nasion i/lub części roślin ze stanowisk naturalnych. 2. Hodowla sadzonek w KBGJ. 3. Utrzymanie roślin w hodowli w Ogrodzie Karkonoskich Ziół i Krzewów w Karpaczu, w ogrodzie lub na pokazowym torfowisku przy KBGJ. 4. Monitorowanie czynników zagrażających rodzimym populacjom roślin.	Hodowla <i>ex situ</i>
59	Borówka czernica (<i>Vaccinium myrtillus</i>)		
60	Ciemnżyca zielona (<i>Veratrum lobelianum</i>)		
61	Czosnaczek pospolity (<i>Alliaria petiolata</i>)		
62	Czworolist pospolity (<i>Paris quadrifolia</i>)		
63	Dzwonek szerokolistny (<i>Campanula latifolia</i>)		
64	Fiołek błotny (<i>Viola palustris</i>)		
65	Fiołek dwukwiatowy (<i>Viola biflora</i>)		
66	Głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i>)		
67	Głóg dwuszyjkowy (<i>Crataegus laevigata</i>)		
68	Goryczka tojeściowa (<i>Gentiana asclepiadea</i>)		

69	Jaskier platanolistny (<i>Ranunculus platanoides</i>)		
70	Miłosna górską (<i>Adenostyles alliariae</i>)		
71	Modrzyk górski (<i>Cicerbita alpina</i>)		
72	Niebielistka trwała (<i>Swertia perennis</i>)		
73	Oset łopianowaty (<i>Carduus personata</i>)		
74	Pierwiosnka mała (<i>Primula minima</i>)		
75	Przylaszczka pospolita (<i>Hepatica nobilis</i>)		
76	Przytulnia wonna (<i>Galium odoratum</i>)		
77	Rodzaj Torfowce (<i>Sphangnum sp.</i>)		
78	Rozchodnik alpejski (<i>Sedum alpestre</i>)		
79	Róża dzika (<i>Rosa canina</i>)		
80	Sasanka alpejska (<i>Pulsatilla alba</i>)		
81	Sit cienki (<i>Juncus filiformis</i>)		
82	Sit skucina (<i>Juncus trifidus</i>)		
83	Tojad sudecki (<i>Aconitum plicatum</i>)		
84	Turzyca bagienna (<i>Carex limosa</i>)		
85	Turzyca dzióbkwata (<i>Carex rostrata</i>)		
86	Turzyca pospolita (<i>Carex nigra</i>)		
87	Turzyca skąpokwiatowa (<i>Carex pauciflora</i>)		
88	Turzyca tęgą (<i>Carex bigelowii ssp. rigida</i>)		
89	Wielianeczka darniowa (<i>Baeothryon caespitosum</i>)		
90	Wielica alpejska (<i>Athyrium distentifolium</i>)		
91	Wrzos zwyczajny (<i>Calluna vulgaris</i>)		
92	Zawilec narcyzowy (<i>Anemone narcissiflora</i>)		
93	4069 – dzwonek karkonoski (<i>Campanula bohemica</i>)	Co roku kontrola dynamiki liczebności populacji	Utrzymywanie dotychczasowych stanowisk gatunku
94	2217 – gnidosz sudecki (<i>Pedicularis sudetica</i>)		

95	4113 – przytulia sudecka (<i>Galium sudeticum</i>)		
----	---	--	--

II. Czynna ochrona gatunków zwierząt

Lp	Nazwa gatunku ¹⁾	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Gatunki ptaków ze szczególnym ujęciem niżej wymienionych: 1) A072 – sokół wędrowny (<i>Falco peregrinus</i>); 2) A215 – puchacz (<i>Bubo bubo</i>); 3) A409 – cietrzew (<i>Lyrurus tetrrix</i>); 4) A217 – sóweczka (<i>Glaucidium passerinum</i>); 5) A223 – włośchatka (<i>Aegolius funereus</i>); 6) A236 – dzięcioł czarny (<i>Dryocopus martius</i>); 7) A234 – dzięcioł zielonosiwy (<i>Picus canus</i>); 8) A075 – bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>); 9) A259 – siwerniak (<i>Anthus spinoletta</i>); 10) A272 – podróżniczek (<i>Luscinia svecica</i>); 11) A261 – pliszka górską (<i>Motacilla cinerea</i>); 12) A264 – pluszcz (<i>Cinclus cinclus</i>); 13) A267 – płochacz halny (<i>Prunella collaris</i>); 14) A344 – orzechówka (<i>Nucifraga caryocatactes</i>); 15) A282 – drozd obrożny (<i>Turdus torquatus</i>); 16) A368 – czeczotka (<i>Carduelis flammea</i>).	1. Coroczna inwentaryzacja znanych stanowisk wybranych gatunków. 2. Poszukiwanie nowych miejsc występowania z użyciem audiomonitoringu. 3. Monitorowanie stanu populacji. 4. Badanie sukcesu lęgowego w znanych miejscach gniazdowania. 5. Odbudowa biotopów dla zapewnienia optymalnych warunków dla zagrożonych populacji zwierząt. 6. Wnioskowanie o powiększenie strefy zakazów lotów statkami powietrznymi na cały obszar KPN. 7. Ustanowienie w zasadach udostępniania obszaru KPN zakazu używania bezzałogowych statków powietrznych na terenie KPN, z wyjątkiem zastosowań do badań naukowych, monitoringu przyrodniczego oraz edukacji ekologicznej. 8. Wyznaczanie stref ochrony rzadkich i zagrożonych zwierząt. 9. Wyznaczenie korytarzy ekologicznych oraz mateczników karkonoskiej przyrody (obszarów o ograniczonej antropopresji, zapewniających ochronę i rozwój populacji zagrożonych gatunków zwierząt). 10. Eliminacja nielegalnego wstępu na teren KPN, ograniczenia poruszania się po terenie KPN osób w porze nocnej oraz	1. Inwentaryzacja i monitoring przyrodniczy. 2. Eliminacja antropogenicznych oddziaływań mogących wpływać negatywnie na lęgi ptaków. 3. Utrzymanie właściwego stanu i powierzchni siedlisk gatunków. 4. Wyznaczenie korytarzy ekologicznych oraz mateczników karkonoskiej przyrody (obszarów o ograniczonej antropopresji, zapewniających ochronę i rozwój populacji zagrożonych gatunków ptaków).

		<p>zakaz poruszania się po terenie KPN pojazdów w porze nocnej.</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Zarządzanie udostępnianiem terenu KPN do celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych – wprowadzanie czasowych ograniczeń w zakresie obszarów, terminów oraz ilości osób. 12. Edukacja ekologiczna osób odwiedzających KPN. 13. Opiniowanie planów i zamierzeń mogących oddziaływać na przedmioty ochrony. 	
2	A409 – cietrzew (<i>Lyrurus tetrrix</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoring wpływu drapieżników, w tym gatunków obcych, oraz wałęsających się bez opieki psów i kotów na populacje zwierząt na obszarze KPN. 2. Regulacja liczebności drapieżników, w tym gatunków obcych lub wyłapywanie i translokacja drapieżników (nie dotyczy dużych drapieżników: rysia i wilka). 3. Zobowiązanie użytkowników obiektów znajdujących się na terenie KPN do bezwzględnego utrzymania posiadanych psów i kotów pod kontrolą i zabezpieczeniem przed nielegalnym wstępem na teren siedlisk KPN. 4. Wyłapywanie wałęsających się bez opieki psów i kotów i przekazywanie do schronisk dla zwierząt. 5. Sprzątanie i zabezpieczenie odpadów 	Utrzymanie właściwego stanu i powierzchni siedlisk gatunku

		<p>jako źródła pokarmu i synantropizacji zwierząt.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Utrzymanie struktury przestrzennej tokowisk. 7. Oczyszczanie tokowisk, powstrzymywanie sukcesji drzew i krzewów, zarastających tokowiska cietrzewia (<i>Lyrurus tetricus</i>). 	
3	<p>Populacje rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt m.in. ryś (<i>Lynx lynx</i>), wilk (<i>Canis lupus</i>)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwentaryzacja nowych oraz monitoring znanych stanowisk rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt. Ryś (<i>Lynx lynx</i>), wilk (<i>Canis lupus</i>) 2. Bezinwazyjny monitoring genetyczny rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie właściwego stanu i powierzchni siedlisk gatunków. 2. Wyznaczenie mateczników karkonoskiej przyrody (obszarów o ograniczonej antropopresji, zapewniających ochronę i rozwój populacji zagrożonych gatunków zwierząt).
4	<p>Ssaki roślinożerne i drapieżne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Coroczna inwentaryzacja wybranych gatunków ssaków roślinożernych i drapieżnych. 2. Badania migracji i przestrzennych wymagań jelenia (<i>Cervus elaphus</i>) w Karkonoszach, odłów w celu założenia nadajników GPS. 3. Badania genetyczne i badania występowania pasożytów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie właściwego stanu i powierzchni siedlisk gatunków. 2. Wyznaczenie korytarzy ekologicznych oraz mateczników karkonoskiej przyrody (obszarów o ograniczonej antropopresji, zapewniających ochronę i rozwój populacji zagrożonych gatunków ssaków roślinożernych i drapieżnych).
5	<p>Nietoperze (<i>Chiroptera</i>), w szczególności: 1) 1308 – mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>); 2) 1324 – nocek duży (<i>Myotis myotis</i>).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie nasłuchów z użyciem stacjonarnych detektorów ultradźwiękowych. 2. Kontrola zasiedlenia skrzynek lęgowych. 3. Czyszczenie skrzynek lęgowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena różnorodności gatunkowej chiropterofauny w wybranych siedliskach przyrodniczych za pomocą nasłuchów pulsów echolokacyjnych i socjalnych nietoperzy. 2. Utrzymanie właściwego stanu i powierzchni siedlisk gatunków.
6	<p>Pilchowate (<i>Gliridae</i>) orzyszniczek (<i>Muscardinus avellanarius</i>)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrola zasiedlenia skrzynek dla pilchowatych. 2. Czyszczenie skrzynek. 	<p>Utrzymanie właściwego stanu i powierzchni siedlisk gatunku</p>
7	<p>Niepyłak apollo (<i>Parnassius apollo</i>)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie warunków do reintrodukcji gatunku poprzez hodowlę rośliny żywicielskiej (<i>Sedum maximum</i>) w KBGJ oraz jej wysiewanie na potencjalnych siedliskach. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększanie areału występowania rośliny żywicielskiej. 2. Utrzymywanie w hodowli posiadanych egzemplarzy. 3. Pozyskiwanie dodatkowych egzemplarzy z hodowli w nadleśnictwie

		2. Hodowla i reintrodukcja gatunku.	Syców do zasilania już posiadanej partii motyli.
8	Motyle (<i>Lepidoptera</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwentaryzacja występowania. 2. Hodowla w warunkach kontrolowanych. 3. Odłów gatunków motyli w ramach prowadzonych badań naukowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Badanie rozmieszczenia oraz wielkości populacji poszczególnych gatunków. 2. Popularyzowanie wiedzy o wymaganiach ekologicznych i siedliskowych dla poprawy warunków siedliskowych na terenie otuliny KPN oraz obszarach przyległych.
9	Bezkręgowce (<i>Invertebrata</i>) rozwijające się w drewnie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pozostawianie kłód drzew zamierających do naturalnego rozkładu. 2. Pozostawianie kłód drewna okorowanego w ramach zabiegu ograniczania populacji kornika drukarza, kornika drukarczyka, do naturalnego rozkładu. 3. Inwentaryzacja występowania. 4. Hodowla w warunkach kontrolowanych. 5. Odłów gatunków w ramach prowadzonych badań naukowych. 	Utrzymanie właściwego stanu i powierzchni siedlisk gatunków

¹⁾ Kod siedliska przyrodniczego, nazwa siedliska przyrodniczego oraz nazwy gatunków roślin lub zwierząt podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. Nr 77, poz. 510, z 2012 r. poz. 1041 oraz z 2013 r. poz. 1302), (Tekst jednolity Dz.U. 2014 poz. 1713) przy czym w przypadku niektórych siedlisk przyrodniczych przy ich nazwie i kodzie zgodnym z ww. rozporządzeniem podano także podtypy siedliska lub zespół w jego obrębie występujące na obszarze KPN. Kody gatunków ptaków zostały zaczerpnięte z portalu Eionet <http://bd.eionet.europa.eu/activities/Natura2000/referenceportal>, będącego oficjalnym partnerem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA).

²⁾ KBGJ – Karkonoski Bank Genów w Jagniątkowie.

³⁾ LBGK – Leśny Bank Genów Kostrzyca.

⁴⁾ KPN – Karkonoski Park Narodowy.

**WSKAZANIE OBSZARÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ ORAZ
KRAJOBRAZOWĄ**

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Ochrona ścisła	Oddziały: 5, 8d,f, 9f,g, 10d,f, 19, 20, 21, 22a,c, 23h,i,m, 24, 25, 67j,k,l,m,n, 67g,j,k,l,m,p, 68f, 69l,m,n,o, 71l,n,o, 73n,o, 74j,k,l,m, 75h,i,j,k, 76k,l, 77k, 81g,l,m,n,o,p,r,s,t,w,x, 82b,c,d,f,g,h,i,j,k,l, 83f,g,h,i,j,k,l,m,n,o, 84d,f,g,h,i,j,k,l, 85f,h,i,k,l, 87–97, 98b,d,f,g,h, 99–103, 104k,n, 106a,b,f,g,i, 107h, 153f, 160i, 163l, 164f,g, 165i, 166j,l, 169–173, 175c,f, 196b,c, 197, 198b,c, 201d, 202–208, 209b,d,g,h,i,k,l,m,o, 210, 211, 212h,i,l, 213d, g, j, l, m, o, 201f,	2223,4877
2	Ochrona czynna	1. Oddziały: 1– 4, 6, 7, 8a,b,c, 9a,b,c,d, 10a,b,c, 11–18, 22b, 23a,b,c,d,f,g,j,k,l, 26 – 29, 30a,b,c,d,f,g,h, 31a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,o, 32, 33, 34a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n 35 – 66, 67a,b,c,d,f,h,i,n,o, 68a,b,c,d,g,h, 69a,b,c,d,f,g,h,i,j,k, 70, 71a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,m, 72, 73a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m, 74a,b,c,d,f,g,h,i, 75a,b,c,d,f,g, 76a,b,c,d,f,g,h,i,j, 77a,b,c,d,f,g,h,i,j, 78, 79, 80, 81a,b,c,d,f,h,i,j,k, 82a, 83a,b,c,d, 84a,b,c, 85a,b,c,d,g,j, 86, 98a,c, 104a,b,c,d,f,g,i,j,l,m, 105a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m, 106c,d,h,j, 107a,b,c,d,f,g,i 108 – 113, 114a,b,c,d,f,g,h,i,j,k, 115 – 117, 118a,b,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,r,s,t,y, 119–152, 153a,b,c,d, 154 – 159, 160a,b,c,d,f,g,h, 161, 162, 163a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,m, 164a,b,c,d, 165a,b,c,d,f,g,h, 166a,b,c,d,f,g,h,i,k, 167, 168, 174, 175a,b,d, 176 –195, 196a, 198a,d, 199, 200, 201a,b,c,f,g,h, 209a,c,j,f,n, 212a,b,c,f,g,j,k,m,n,o,p,r,s,t,w,x,y,z,ax,bx,cx,dx,fx,gx,hx,ix,jx,kx,lx, 213a,b,c,f,h,i,k,n,p,r,s,t,w,x,ax,bx,fx,gx,hx,ix,jx,kx,lx, 214a,b,c,d,g,h,i, 215a,b,c,d,f,g. 2. Działki numer: 168, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, Obręb 0012 Sobieszów-1 Jelenia Góra; działki numer: 317, 318, 319, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 344, Obręb 0014 Jagniątków Jelenia Góra. 3. Działki o numerach: 72, 354 Obręb 0001 Karpacz. 4. Działki o numerach: 332, 357 Obręb 0008 Szklarska Poręba.	3708,3469
3	Ochrona krajobrazowa	1. Oddziały: 30i,j,k, 31n,p, 34o, 43i,j, 105n,o, 114l,m,n, 118c,d,p,w,x, 212d, 213y,z,cx,dx,nx, 214j,k, 215h,i,j,k,l,m,n,o. 2. Działki o numerach: 19, 399, 413/2 Obręb 0012 Sobieszów-1 Jelenia Góra. 3. Działki o numerach: 292, 307, 308/1, 372 Obręb 0001 Karpacz; działka o numerze 128	19,5890

		<p>Obręb 0003 Karpacz; działki o numerach: 469, 470, 471, 472, 473, 474, 522, 532/1 Obręb 0004 Karpacz.</p> <p>4. Działki o numerach: 456/1, 456/2, 457/2 Obręb 0006 Przesieka.</p> <p>5. Działki o numerach: 240, 324 Obręb 0007 Piechowice.</p> <p>6. Działki o numerach: 342, 352, 355, 356, 369 Obręb 0008 Szklarska Poręba. Obręb 0001 Karpacz; działka o numerze 128 Obręb 0003 Karpacz; działki o numerach: 469, 470, 471, 472, 473, 474, 522, 532/1 Obręb 0004 Karpacz.</p> <p>7. Działki o numerach: 456/1, 456/2, 457/2 Obręb 0006 Przesieka.</p> <p>8. Działki o numerach: 240, 324 Obręb 0007 Piechowice.</p> <p>9. Działki o numerach: 332, , 342, 352, 355, 356, 357, 369 Obręb 0008 Szklarska Poręba.</p>	
Razem			5951,4236

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą oraz pododdziały oznaczone literą podano zgodnie z mapą przeglądową drzewostanów Karkonoskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu w skali 1:25 000, według stanu na dzień 1.01.2002 r. Mapa znajduje się w siedzibie Karkonoskiego Parku Narodowego w miejscowości Jelenia Góra. Numeracja działek na podstawie danych z zasobu Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

**USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH,
EDUKACYJNYCH, TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH I SPORTOWYCH, Z
PODANIEM MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ
JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH**

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Cały teren KPN ²⁾ , poza udostępnionymi szlakami turystycznymi. Badania naukowe i monitoring przyrodniczy	50
2	Cały teren KPN, poza udostępnionymi szlakami turystycznymi. Ćwiczenia terenowe i obozy naukowe –	50
3	Cały teren KPN, poza udostępnionymi szlakami turystycznymi. Warsztaty, konferencje i seminaria, zajęcia dydaktyczne, baza noclegowa.	200

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Karkonoskie Centrum Edukacji Ekologicznej w Szklarskiej Porębie (oddział 215)	100
2	Centrum Informacyjne Karkonoskiego Parku Narodowego w Karpaczu – dwa obiekty (oddziały 31, 71)	85
3	Kaplica Św. Wawrzyńca działka nr 128, Obręb Karpacz 3, Gmina Karpacz	100
4	Karkonoski Bank Genów Jagniątków	60

III. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsce udostępniane	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Miejsce odpoczynku - Droga Urszuli (oddział 29b)	50
2	Miejsce odpoczynku – Ogród ziół i krzewów (oddział 31o)	40
3	Miejsce odpoczynku – Śnieżka	40
4	Miejsce odpoczynku – Spalona Strażnica (oddział 92f)	40
5	Miejsce odpoczynku – Słonecznik (oddział 96)	25
6	Miejsce odpoczynku koło Orlinka (oddział 45a)	40
7	Miejsce odpoczynku – „Domek Myśliwski” (oddział 71m)	40

8	Miejsce odpoczynku – Polana (działka 354)	100
9	Miejsce odpoczynku – enklawa Chojnik (oddziały 213i, 213g)	30
10	Miejsce odpoczynku – Żelazny mostek(szlak zielony) Obręb 0012 Sobieszów (działka 431)	25
11	Miejsce odpoczynku – Rozdroże pod Kopistą (szlak niebieski) Obręb 0014 Jagniatków (działka 335)	25
12	Miejsce odpoczynku – Petrówka oddziały 104d, 123h (2 miejsca odpoczynku)	25
13	Miejsce odpoczynku – Korolowa Ścieżka (oddział 118k)	30
14	Miejsce odpoczynku – Korolowa Ścieżka przy III Drodze (oddział 146a)	40
15	Miejsce odpoczynku – Śnieżne Kotły (działka 324)	50
16	Miejsce odpoczynku – Wodospad Kamieńczyka (oddział 184j)	50
17	Miejsce odpoczynku – przy szlaku czerwonym na Halę Szrenicką (oddział 190g)	40
18	Miejsce odpoczynku (oddział 180b)	25
19	Miejsce odpoczynku – Kukułcze Skały (oddział 168g)	40
20	Miejsce odpoczynku – Wodospad Szklarki (oddział 215a)	50
21	„Schronisko Nad Łomniczką”, Gmina Karpacz, Obręb Karpacz 4 (działka nr 473) Miejsca odpoczynku/ konsumpcyjne.	100
22	„Schronisko Górskie Dom Śląski”, Gmina Karpacz, Obręb Karpacz 4 (działka nr 471) Miejsca odpoczynku/ konsumpcyjne.	150
23	Wysokogórskie Obserwatorium Meteorologiczne im. Tadeusza Hołdysa na Śnieżce, „Restauracja na Śnieżce”, Gmina Karpacz, Obręb Karpacz 3 (działka nr 128) Miejsca odpoczynku/ konsumpcyjne.	120
24	Schronisko „Strzecha Akademicka”, Gmina Karpacz, Obręb Karpacz 4 (działka nr 470) Miejsca odpoczynku/ konsumpcyjne.	250
25	Schronisko „Samotnia”, Gmina Karpacz, Obręb Karpacz 4 (działka nr 469) Miejsca odpoczynku/ konsumpcyjne.	110
26	Schronisko „Odrodzenie”, Gmina Podgórzyn, Obręb Ochronny Przesieka (działka nr 456) Miejsca odpoczynku/ konsumpcyjne.	250
27	Schronisko „Pod Łabskim Szczytem” (2 budynki), Gmina Szklarska Poręba, Obręb Szklarska Poręba 8 (działka nr 369) Miejsca odpoczynku/ konsumpcyjne.	100
28	Schronisko „Szrenica”, Gmina Szklarska Poręba, Obręb Szklarska Poręba 8 (działka nr 356) Miejsca odpoczynku/ konsumpcyjne.	100
29	Schronisko „Na Hali Szrenickiej”, Gmina Szklarska Poręba, Obręb Szklarska Poręba 8 (działka nr 352) Miejsca odpoczynku/ konsumpcyjne.	200
30	Schronisko „Kochanówka”, Gmina Piechowice, Obręb Michałowice (działka nr 240) Miejsca odpoczynku/ konsumpcyjne.	100
31	Schronisko „Na Zamku Chojnik”, Gmina Jelenia Góra, Obręb Sobieszów 1 (działka nr 399) Miejsca odpoczynku/ konsumpcyjne.	200

32	Bufet w budynku górnej stacji kolei linowej na Kopę, Gmina Karpacz, Obręb Karpacz 4 (działka nr 472) Miejsca odpoczynku/ konsumpcyjne.	50
33	Bufet w budynku technicznym kolei linowej na Kopę, Gmina Karpacz, Obręb Karpacz 4 (działka nr 474) Miejsca odpoczynku/ konsumpcyjne.	50
34	„Dependens” – obiekt noclegowy nieklasyfikowany. Miejsca odpoczynku.	50

IV. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Droga wewnętrzna w oddziale 212, działka nr 168 Obręb Sobieszów 1 Marszobieg, nartorolki, narciarstwo biegowe	400
2	Drogi wewnętrzne oraz ścieżki edukacyjne na terenie KPN Organizacja imprez rekreacyjno – sportowych. Decyzja w sprawie organizacji imprezy musi być poprzedzona oceną potencjalnych oddziaływań na zasoby przyrodnicze KPN uzyskaniem zgody Dyrektora Karkonoskiego Parku Narodowego określającej maksymalną ilość uczestników, rozwiązania organizacyjne zmniejszające uciążliwość dla środowiska przyrodniczego.	500
3	Droga wewnętrzna KPN: ulica Agnieszkowska w Jagniątkowie – Przełęcz pod Kopistą Działki: 341, 318, 337, 336, 335 Obręb 0014 Jagniątków Jelenia Góra Turystyka piesza, narciarska i rowerowa	100
4	Droga wewnętrzna KPN: I Droga – Kopista – Przełęcz pod Kopistą Działki: 340, 338, 339, 318, 337, 319, 336, 317, 335 Obręb 0014 Jagniątków Jelenia Góra Turystyka piesza, narciarska i rowerowa	100
5	Droga wewnętrzna KPN: ulica Karkonoska w Jagniątkowie do drogi od ulicy Agnieszkowskiej – Przełęcz pod Kopistą Turystyka piesza, narciarska i rowerowa	50
6	Droga wewnętrzna KPN „Droga pod regłami”, oddziały: 114, 120, 119, 118, 117, 116, 112, 113, 108 Trasa 1 Nordic Walking – turystyka piesza	100
7	Szlak turystyczny „Koralowa Ścieżka”, drogi wewnętrzne KPN „II droga”, „Droga pod regłami” Oddziały: 118, 117, 132, 133, 134, 135, 122, 115 Trasa 2 Nordic Walking – turystyka piesza	100
8	Droga wewnętrzna KPN „Droga pod regłami” działki: 317, 318, 319, 335, 336, 337, 338, 340, 341, 363, 364– Obręb 0014 Jagniątków; działka Urzędu Miasta Jelenia Góra nr 418 – Obręb 0014 Jagniątków, teren Nadleśnictwa Śnieżka: działki 272/116, 274/3 – Obręb Zachełmie Trasa 3 Nordic Walking – turystyka piesza	100

V. Miejsca udostępniane w celach sportowych

Lp.	Miejsce udostępniane	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Obszary w Kotle Małego Stawu (od Szerokiego żlebu do żlebu Wrota Przemysłników) (oddziały 93, 94)	12
2	Obszary w Wielkim Śnieżnym Kotle (od żlebu Mokrego do Rynny Świętego Elma), oddział – 171	12
3	Startowisko dla paralotni na zboczach Kopy	5

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą oraz pododdziały oznaczone literą podano zgodnie z mapą przeglądową drzewostanów Karkonoskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu w skali 1:25 000, według stanu na dzień 1.01.2002 r. Mapa znajduje się w siedzibie Karkonoskiego Parku Narodowego w miejscowości Jelenia Góra. Numeracja działek na podstawie danych z zasobu Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

²⁾ KPN –Karkonoski Park Narodowy.